

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

**OKUL MÜDÜRÜ, ÖĞRETMEN VE EBEVEYNLERİN BEDEN
EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Dilşad ŞAHİN

**TRABZON
ŞUBAT, 2011**

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

**OKUL MÜDÜRÜ, ÖĞRETMEN VE EBEVEYNLERİN BEDEN
EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

Dilşad ŞAHİN

**Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nce Yüksek Lisans
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

Tezin Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mustafa BAŞ

Trabzon
Şubat, 2011

KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir. 16/02/2011

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Mustafa BAŞ

Üye : Doç. Dr. Hikmet YAZICI

Üye : Yrd. Doç. Dr. Halit SUIÇMEZ

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Haluk ÖZMEN

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsünden başka bir bilim kuruluşuna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi; tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ediyorum

Dilşad ŞAHİN

16/02/2011

ÖNSÖZ

Okul atmosferinde beden eğitimi, öğrencilerin bireysel ve sosyal gelişimleri üzerinde kalıcı izler bırakan, bireyin hem kendi ile hem de diğer bireylerle uyumlu ve sağlıklı ilişkiler kurmasına olanak sağlayan en önemli derslerden biridir.

Bu araştırmada okul yöneticileri, öğretmenler ve ebeveynlerin beden eğitimi dersine ilişkin algıları ve bu dersin öğrencilerin gelişimleri üzerindeki etkileri konusundaki görüşleri incelenmiştir. Çalışmanın, okul atmosferinde beden eğitimi dersinin önemine ilişkin algıların olumlu yönde artacağına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmamın her aşamasında katkıları olan danışmanım sayın Yrd. Doç. Dr. Mustafa BAŞ'a, Yüksek Lisans eğitimim boyunca bilgi ve yardımlarını esirgemeyen sayın, Prof. Dr. RASİM KALE'ye, Yrd. Doç. Dr. Halit SUIÇMEZ'e, ve Yrd. Doç. Dr. Taner ALTUN'a,

Lisans eğitimim döneminde bilgi ve sosyal desteklerinden dolayı Beden Eğitim ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nün değerli öğretim üyelerine, öğretim görevlilerine, araştırma görevlilerine, spor salonu görevlilerine ve sevgi ve bilgilerinden beslendiğim tüm öğretmenlerime,

Sevgi ve manevi desteklerini her zaman hissettiren aileme ve özellikle rahmetli canım ANNE'me,

Sevgili eşime ve canım kızlarım Aybüke İrem ve Bürçe'ye sonsuz teşekkürler.

Şubat 2011

Dilşad ŞAHİN

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa Nr.</u>
ÖNSÖZ.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
ÖZET	VIII
ABSTRACT	IX
TABLolar LİSTESİ	X
KISALTMALAR LİSTESİ	XI

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER	1-2
1. Giriş ve Amaç.....	1

İKİNCİ BÖLÜM

2. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR.....	3-31
2.1. Eğitim	3
2.2. Beden Eğitimi.....	5
2.3. Spor	7
2.4. Beden Eğitimi ve Spor	8
2.5. Beden Eğitimi Kavramı ve Tarihsel Gelişimi	9
2.6. Beden Eğitimi ve Spor İlişkisi	10
2.7. Öğretmenlik Mesleği.....	10
2.8. Beden Eğitimi Öğretmeni.....	11
2.9. Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri	12
2.10. Beden Eğitimi Öğretmeninin Özellikleri	14
2.10.1. Fiziksel Özellikler	14
2.10.2. Ruhsal Özellikler	15
2.10.3. Zihinsel Özellikler	15
2.11. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri	17
2.11.1. Okul İçindeki Görevleri	17
2.12. Beden Eğitimi Öğretmeninin Sorumlulukları ve Temel Sorunları	18
2.13. Beden Eğitimi Öğretmeninin Derslerde Karşılaştığı Sorunlar.....	21
2.13.1. Tesis Araç-Gereç Yetersizliği	21

2.13.2. Ders Saatlerinin Yetersizliği	21
2.13.3. Beden Eğitimi Öğretmeni ve Okul İdaresi İlişkisi	22
2.13.4. Öğrenci Aile İlişkisi	23
2.13.5. Öğretmen–Öğrenci İlişkisi	24
2.13.6. Ders Dışı Okul Spor Etkinlikleriyle İlgili Sorunlar	27
2.14. Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları.....	29
2.15. Beden Eğitiminin Genel Amaçları	30

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM.....	32-35
3.1. Araştırmanın Yöntemi	32
3.2. Örneklem.....	32
3.3. Kullanılan Ölçme Aracının Yapılandırma Çalışmaları	32
3.4. Araştırmada Kullanılan Aracın Özellikleri	33
3.5. Verilerin Analizi	35

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR	36-80
4.1. Müdürlerin Veri analizi	36
4.1.1. Genel Bilgiler.....	36
4.1.2. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlar	37
4.1.3. Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşler	43
4.1.4. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşler	48
4.2. Öğretmenlerin Veri Analizi.....	52
4.2.1. Genel Bilgiler.....	52
4.2.2 Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlar	53
4.2.3. Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşler	59
4.2.4. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşler	64
4.3. Velilerin Veri analizi	67
4.3.1. Genel Bilgiler.....	67
4.3.2. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlar	68
4.3.3. Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşler	73
4.3.4. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşler	77

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. TARTIŞMA ve YORUM	81-87
KAYNAKLAR.....	88
EKLER	94
ÖZGEÇMİŞ.....	101

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, okullardaki beden eğitimi dersinin müdürler, öğretmenler ve veliler tarafından nasıl algılandığını belirlemektir. Bu amaçla araştırmada veri toplamak için özel durum çalışması yöntem olarak belirlenmiştir. Bu araştırmada 10 okul müdürü, 10 veli, 10 öğretmen olmak üzere 30 kişi örneklem grubunu oluşturmaktadır. Belirlenen amaç doğrultusunda bilgi toplamak amacıyla öğretmenlere, okul müdürlerine ve velilere ayrı ayrı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmıştır. Yapılan görüşmelerde veri kaybını en aza indirmek amacıyla yapılan görüşmeler ses kaydı cihazıyla kaydedilmiştir. Elde edilen veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu da dikkate alınarak kâğıt üzerine dökülmüştür. Kategorilere ayrılarak veri analizleri yapılmıştır. Kategorilere ayrılan bu veriler her bir katılımcı için ve bu katılımcıların görüşlerinin karşılaştırılması için paragraf düzeyinde değerlendirilerek ve karşılaştırılarak yorumlanmaya gidilmiştir. Elde edilen bulgularla göre; okullarda beden eğitimi dersinin katılımcıların geneli tarafından önemli olduğuna ulaşılmıştır. Beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişim alanlarına etkisinin önemi katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle ve öğrencinin akademik başarısıyla ilişkisi olduğu anlaşılmıştır. Okulların başarılı sporcular yetiştirmede rolü olduğuna ulaşılmıştır. Sonuçlar beden eğitimi dersinin önemini azaltan ve etkili işlenmesine engel olan nedenleri ortaya koyacak ve çözümüne katkı sağlayacak niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Dersi, Eğitim Yönetimi, Aile Tutumları.

ABSTRACT

This study dealt with the principles', the teachers and the parents' level of perception of PE courses at schools. As data collection procedure, the study used the methods employed in case studies. 10 school principles, 10 teachers and 10 parents were chosen as the sampling groups. Specifically organized and structured interview forms for each group were used in the data gathering process. To maintain minimum data loss, the interviews were recorded. These records, with regard to the semi-structured interview form, were transformed into written texts. Categorizing the records, the data were analysed. The interpretation of the analysed data was made on a comparative methodology based upon each participant group. Upon the interpretation, it was concluded that, for each participant group, PE courses are of vital importance for their children's mental and physical development. The study also found that participants believed PE courses are closely related to students' success in other courses and to their overall academic success. Participants also reported that they believed in the role of PE courses in uncovering and shaping students' sports abilities. The findings of the study will contribute to the elimination of the factors undermining the educational role PE courses have at schools and will provide a truer and clearer understanding of and a renewed approach to PE courses.

Key Words: Lessons of PE, Educational Administration, Parents Attitude.

TABLolar LİSTESİ

Tablo Nr.	Tablo Adı	Sayfa Nr.
4.1	Müdürlerin Genel Bilgileri.....	36
4.2	Müdürlerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları	38
4.3	Müdürlerin Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşleri.....	44
4.4	Müdürlerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşleri	49
4.5	Öğretmenlerin Genel Bilgileri.....	52
4.6	Öğretmenlerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları.....	54
4.7	Öğretmenlerin Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşleri.....	60
4.8	Öğretmenlerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşleri	65
4.9	Velilerin Genel Bilgileri.....	68
4.10	Velilerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları	69
4.11	Velilerin Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşleri	74
4.12	Müdürlerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşleri	78

KISALTMALAR LİSTESİ

M : Müdür

V : Veli

S.Ö. : Sınıf Öğretmeni

T.Ö. : Türkçe Öğretmeni

F.B.Ö : Fen Bilgisi Öğretmeni

M.Ö. : Matematik Öğretmeni

S.B.Ö. : Sosyal Bilgiler Öğretmeni

İ.Ö. : İlköğretim

B.E.D. : Beden Eğitimi Dersi

B : Bayan

E : Erkek

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Her diğler ders gibi, beden ve spor eğitimi de öğrencilerin kişiliklerinin oluşmasını etkiler, toplumsal etkinliklere aktif katılımcı olmalarını sağlar. Genel ve özel bilgilerinin zenginleştirilmesi ile güçlendirilmesini ve bu şekilde onların sorumlu, açık vatandaş olmalarını etkileyerek, demokratik toplumda bütünleşmelerini mümkün kılar. Bedensel, spor ve sanatsal etkinlikler; okulda bireylerin, vücut gelişmelerini kontrol etmeyi bilen, toplumsal ilişkileri düzenleyebilen, kendileriyle ve etraflarıyla ilgili olup bitenlere aktif bir şekilde eleştirel yaklaşım yapabilen gelişmiş ve bağımsız vatandaş olmalarını sağlar.

Eğitimin en temel ilkelerinden biri insanları, zihni ve bedeni yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmektir. Kuşkusuz bireylerin bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı ve mutlu olması, toplumsal kalkınmanın da önde gelen koşullarındandır. Beden eğitimi dersi; öğrencilere sağlıklı aktivite alışkanlığı kazandırmak, fiziksel uygunluğu hayat boyu devam ettirmek biçiminde belirginleşen amaçları kapsamaktadır (Taşmektepgil, Yılmaz, İmamoğlu ve Kılıcı, 2006). Bu noktada beden eğitiminin önemini belirtmektedir. Beden eğitimi ve spor; cinsiyet, yaş, ırk, din, dil farkı gözetmeksizin bireysel anlaşma toplumsal kaynaşma ve milletlerarası ilişkiler kurma birlik, beraberlik gösterme açısından oldukça büyük öneme sahiptir (Can, 2002).

Beden ve hareket eğitiminin çocukların fiziksel ve davranış gelişimleri üzerindeki etkilerinin önemi göz önüne alınarak, beden eğitimi derslerini, ilköğretim okullarının ana sınıfından başlayarak, sistematik bir şekilde uygulamaya koymak ve programların gelişimini gerçekleştirmek, günümüzde eğitimin sürekliliğini ve bütünlüğünü sağlamak açısından büyük önem taşımaktadır (Ünlü ve Aydos, 2007).

Beden eğitimi dersi okullarda birlik ve beraberliği, kaynaşmayı, bireysel ve toplumsal farklılığa saygıyı sağlamaktadır. Öğrencilerin çok yönlü gelişimine katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle beden eğitimi dersi okullarda önemli bir yere sahiptir ve beden eğitimi algısını ön plana çıkarmaktadır. Beden eğitiminin öğrenciler, veliler ve yöneticiler için ne anlama geldiğinin bilinmesi okullardaki beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin gelişmesi ve sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi açısından önem taşımaktadır.

Yapılan bu araştırmada müdürlerin, öğretmenlerin ve velilerin okullarda beden eğitimi dersine yönelik olumlu ve olumsuz algılamaları belirlenmeye çalışılmıştır. Okullardaki beden eğitimi dersine karşı olumsuz algılamaları belirlemede ve düzeltmede neler yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca araştırma beden eğitimi dersinin etkili işlenmesine engel olan etkenler ve beden eğitimi dersinin etkili işlenmesi için neler yapılabileceğini ortaya koymasından da önem taşımaktadır.

Özetle bu araştırmanın amacı, ilköğretim ve lisede beden eğitimi dersinin müdürler, öğretmenler ve veliler tarafından algılanma düzeyinin incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorulara cevap aranmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu; müdürlerin, öğretmenlerin ve velilerin genel bilgilerini, beden eğitimine yönelik tutumlarını, beden eğitimi dersinin uygulanmasına ilişkin görüşlerini belirlemeye dönüktür.

İKİNCİ BÖLÜM

2. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

2.1. Eğitim

Yetişkin nesiller tarafından sosyal hayata hazır olmayan nesiller üzerinde uygulanan işlemler ve faaliyetler olarak ifade edilen eğitim, kültür naklini ve sosyal hayatın sürekliliğini sağlamaktadır. Eğitim, aynı zamanda bireylere bilgi, davranış ve kabiliyet kazandırılması ve geliştirilmesi için uygulanan sürekli faaliyetler dizisidir. Toplum hayatında çok önemli fonksiyonlara sahip olan eğitim, bağımsız bir değişken olmayıp, diğer sosyal kurum, olgu ve bilimlerle karşılıklı etkileşim halindedir. Eğitim, ekonomi, hukuk, yönetim, din, kültür, boş zamanları değerlendirme, beden eğitimi ve sporla çok sıkı ilişki içerisinde (Erkal, 1983: 809).

Eğitim, kelime anlamı ile bireyin sosyalleştirilmesi, hemcinslerine benzer ve topluma faydalı bir üyenin hazırlanmasıdır (Leif ve Rustin, 1980: 11). Kişilerin, aldıkları eğitimle sürekli olarak değişmesi, eksik durumdan daha yeterli duruma gelmesi, sağlanmaktadır. Bu farklılıklar, birbirini izleyen ve birbiri üzerine biriken öğretme ve öğrenmeler sonucunda gerçekleşmektedir. Yine kişinin eğitimi, doğduğu andan, ölünceye kadar devam eder. Bu sebeple eğitim çok kapsamlı geniş bir süreçtir. Eğitim, bazı kesin bilgilerin yanında birçok belirsizliğin olduğunu gösteren, bu şekilde de insanları “beklenmeyeni beklemeye” alıştıran ve şaşırtıcı bir olguyla karşılaştıklarında üstesinden nasıl gelinebileceğini öğretmelidir (Morin, 2003: 11). Yavaş ve İlhan’a (1996:15) göre; “Eğitim yaşama hazırlık değil, yaşamın kendisidir ve yaşamla özdeşdir. Bu özdeşlikte eğitim, yaşama yönlendiren yaşam şekline özellik kazandıran bir süreçtir. O halde eğitim, okula gelmeden önce ailede, çevrede ve okul sırasında da okula paralel olarak çevrede ayrıca devam etmektedir. Eğitim bireyin tüm yaşamı boyunca sürmekte ve okul dışında ve içinde yaşam boyu edindiği tecrübelerin tümünü

kapsamaktadır. Sosyo-kültürel, politik ve ekonomik olgular eğitimi etkiler ve eğitim bu olgulardan etkilenir”.

Eğitim daima eğitilmesi gerekenin gelecekteki davranışlarına yöneliktir. O halde, bir eğitim hedefi, eğitilenin eğitim yoluyla gerçekleştirilmesi gereken gelecekteki durumunu tanımlayan bir normdur. Sporda eğitimin hedefi ise, eğitim ve öğretimde sportif faaliyetlerin niçin anlamlı ve önemli olduğu ve bu yolla spor yapanın davranışında hangi değişimlerin bekleneceği sorusuna cevap vermektedir.

Günümüzde beden eğitimi ve spor, yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimini amaç edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir (Yıldırım, 1996: 37). Aslında eğitim, yeni kuşaklara toplumdaki mevcut değerlerin, bilgilerin, düşüncelerin ve hünelerinin aktarılması veya öğretilmesini sağlayan bir süreçtir. Böylece eğitim içinde bulunan toplumun tarihi birikimini ve kültürel mirasını geleceğe aktarmayı kapsar. Gençlere ve çocuklara hayatlarını sürdürecek topluma daha iyi uyum sağlayabilmeleri için fikirler ve gelenekler vermeyi içerir (Kemerlioğlu ve diğerleri, 1996: 3).

Eğitimin amacı nitelikli insan yetiştirmektedir. Nitelikli insan gücü de, beden, ruhen, zihnen ve sosyal anlamda sağlıklı ve yeterli olmayı gerektirir. Nitelikli insan yetiştirmenin en önemli aracı da beden eğitimi ve spordur. Beden eğitimi ve sporda, genel eğitimin çok önemli parçalarıdır. İnsanın mükemmel hale gelmesinde en büyük katkıyı beden eğitimi ve spor sağlar. Çünkü beden eğitimi ve spor insanın tüm yönlerini etkiler.

Eğitim her toplum için milli olma özelliğine sahip olmalıdır. Her toplum kendi yöresinin insanlarını, kültürüne göre yetiştirecek eğitim politikalarını öncelikli olarak tespit eder (Yetim, 2000: 130).

Eğitim sürecinde, kişileri topluma kazandırmayı hedefleyen, kişinin kendine olan öz güvenini, becerisini ve kişiliğini geliştiren eğitim programlarında beden eğitimi ve spor önemli bir yer tutar. Beden eğitimi ve sporun, eğitimin ayrılmaz bir parçası olduğu gerçeği göz önüne alındığında, planlı eğitimin yapıldığı okulların her kademesindeki eğitim programlarındaki beden eğitimi ve spor özellikle yer almalıdır. Beden eğitimi ve spor

programları yapılırken, yalnız yeteneklilerin değil, engellilerinde dahil olduğu herkesin spor yapabileceği şekilde hazırlanmalıdır.

Bedensel, ruhsal ve sosyal açılardan sağlıklı birer toplum yaratmak için, örgün eğitim kurumlarının yanında yaygın spor eğitimine de gerekli önem verilmelidir. İçinde yaşadığımız çağda, insanların hayatları rutinleşmekte, beşeri ve sosyal ilişkileri azalmakta, boş zamanları çoğalmakta ve bu insanların sıkıntıları artmakta ve yeterli hareket imkanı bulamamaktadırlar. Tüm bu olumsuzluklar ve özellikle hareketsizlikler, zaman içinde insanın zindeliğini yitirmesine, sinir, kas ve dolaşım sisteminin bozulmasına ve iş veriminin düşmesine neden olmaktadır. Bu kayıpları gidermek için, gelişmiş ülkelerde ve iş çevrelerinde aktif dinlenme etkinlikleri olan beden eğitimi ve spor programları yürürlüğe konmaktadır.

Eğitimin ayrılmaz bir parçası olan sporun geniş kitlelere yayılması ve kitlelerin bilinçli olarak spor yapabilmesi için devletin örgün ve yaygın spor politikasına destek olma yönünde üniversitelere, mahalli idarelere, iş çevrelerine ve kitle iletişim araçlarına büyük görev ve sorumluluk düşmektedir (Yolcu, 1992: 69).

2.2. Beden Eğitimi

Milli Eğitimin Temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlamaktır. İnsanın, toplum kurallarına uygun olarak yaşaması, birbiriyle olan ilişkilerinin iyi örneğini verebilmesi, yardımsever, insan haklarına saygılı olmasıyla bağlantılıdır. Beden eğitimi, insanın sosyalleşmesini ve kişiliğini bulup doğru bir çizgi üzerinde yol almasında büyük rol oynar.

Beden eğitimi bireyin büyüme, gelişme ve davranışlarını sağlayan güçlü bir eğitim alanıdır. Spor ise, başarıyı genişletme ve yarışmada üstün gelme amacını güder. Beden eğitimi bireyin beden ve ruh sağlığının gelişmesi için yapılan hareketlerin bütünüdür. Spor ise, bireyin beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi yanında, belli kurallara göre rekabet ölçüleri içinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme amacını içerir.

Kısaca, beden eğitimi bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre

değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, jimnastiğe, spora dönük alıştıırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir. Önemli olan katılımıdır.

‘Beden eğitimi; fiziksel hareketlerin planlı bir gelişme doğrultusunda yaşantıya dönüştürülmesidir (Aracı, 2006: 46).

‘Beden eğitimi, kişinin fiziksel hareketlere katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitiminin amaçlarına uygun değişme meydana getirme sürecidir. Beden eğitiminde eğitimin diğer alanlardan farklı olarak ‘hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme’ esas alınmaktadır. Bir başka değişle beden eğitimi ‘fiziksel hareket yoluyla insanın eğitilmesidir (Tamer ve Pulur, 2001: 5).

Beden eğitimi, insan bütününu oluşturan fiziki, ruhi, niteliği bulunduğu yaşın ve genetik kapasitenin gerektirdiği verim gücüne ulaştırılması için çoğu kere de rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin bütünüdür (Sezen, 1989: 72).

Bir başka tanıma göre beden eğitimi; oyun, jimnastik, spor gibi eğitici, beceri kazandırıcı bütün vücut alıştıırmaları; çevik güçlü, dinç, sağlıklı olmak, vücudun güzelliğini korumak, gelişimini sağlamak amacıyla yapılan aletli ya da aletsiz alıştıırmalardır (Üşenmez, 2004: 42).

Beden eğitimi, insanın bedeni yoluyla genel eğitimidir. Faaliyetlerin hedefi insanın bedenidir; amaç insanın tüm kişiliği ve bütünüdür. (Gaulherfer,1956: 78).

Beden eğitimi, sağlıklı, güçlü, mutlu olma, kişilik, karakter, ahlaki değerler kazanma, kültürleşme, toplumsallaşma ve vatandaşlık eğitimidir (Yılman, 1995: 68). Beden eğitimi, iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmanın başlıca unsuru olan insan gücünün beden ve ruh sağlığını geliştirici ve bütünüyle, yapının dengeli olarak geliştirilmesiyle ilgili faaliyetlerdir (Keten, 1974: 95).

Beden eğitimi; genel eğitimdeki gelişimin tamamlayıcı bir parçası olarak, bu yararın sağlanacağı göz önüne alınarak seçilmiş fiziksel aktiviteler aracılığı ile insan performansının gelişimini amaç edinen alanın tümüdür (Charles, 1983: 114).

Beden eğitimi, organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak kişiliğinde eğitimidir. Diğer bir ifade ile öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı, dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı, üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış fertler olarak yetişmeleri için en önemli araçtır (MEB, 1995).

2.3. Spor

Fişek, sporu, insanın doğayla savaşırken kazandığı ana becerileri ve geliştirdiği araçlı araçsız savaşım yöntemlerini boş zamanındaki artışa paralel olarak ya da topluca, barışçı biçimde ve benzetim yoluyla, oyun, oyalanma ve işten uzaklaşma için kullanmasına dayalı olarak estetik, teknik, fizik, yarışmacı ve toplumsal bir süreçtir şeklinde tanımlamıştır (Fişek, 1992, s:35).

Spor, iç ve dış faktörlerle motive edilmiş bireylerin nispeten karmaşık fiziksel çabayı gerektiren kurumsallaştırılmış rekabete dayalı aktivitelerdir (Coakley,1986: 17).

Erkal'a göre "spor, ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak, boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde meslekleştirerek yaptığı sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur" (Erkal,1982: 119).

Spor, tek başına veya toplu olarak yapılan, kendine özgü kuralları olan, genelde yarışmaya dayanan bedensel ve zihinsel yeteneklerinin gelişimini sağlayan, eğitici ve eğlendirici uğraşlardır (Morpa, 1990: 249).

Spor, bireyin beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi, belli kurallara göre rekabet içinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme ve gerçek anlamda başarı gücünün arttırılması kişisel açıdan en yüksek noktaya çıkarılması yolunda gösterilen yoğun çabalardır (Aracı, 1999: 13).

2.4. Beden Eğitimi ve Spor

Sporu, eğitim ile ilişkilendirirken beden eğitimi kavramıyla beraber düşünmek doğru bir yaklaşım olur. Çünkü beden eğitimi ile spor birbirini tamamlayan parçaların bütünü gibidir. Beden eğitimi ve spor, çağdaş eğitim anlayışı içinde birbirini tamamlayan olgulardır. Beden eğitimi ve sporun insanın genel eğitiminin ayrılmaz bir parçası oluşunun tarihi, okulların müfredat programlarına beden eğitimi ve spor derslerinin girdiği erken klasik çağa (M.Ö. 500) kadar uzanmaktadır.

Tarihi süreç içerisinde beden eğitimi ve sporun genel eğitim çerisindeki ağırlığı ve önemi sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel değişim ve gelişmelere bağlı olarak değişik düzeylerde süregelmiştir. Ancak sanayileşme, bilgi ve teknolojinin hızlı gelişimi toplum hayatında önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Özellikle, 20. Yüzyıl içinde beden eğitimi ve sporun insanların kendilerini ifade etme, gerçekleştirme ve geliştirme yollarının çıkış kapısı olmasına yol açarak, sporun etki ve fonksiyon alanlarını genişletmiştir (Yıldırım, 1993: 55).

Beden eğitimi ve spor, insanın bedensel ve ruhsal eğitimine doğrudan olumlu etkilerde bulunurken, kişinin bu eylem içinde kendini tanımasına ve tanıtmasına, toplum hayatında yerini almasında yardımcı olur. Eğitim bütünlüğü içinde bireyi ve toplumu eğitmede, beden eğitimi ve spor araç olarak kullanılırken, amaç olarak ta yapılmaktadır. Beden eğitimi ve spor insanın öz varlığı olan beden ve ruhsal sağlığını doğrudan etkiler. Zihinsel olarak da daha uyanık, disiplinli ve bilinçli olmasını sağlar.

Bireylerin, fiziksel olarak daha güçlü, kuvvetli ve dayanıklı, iş verimi yüksek, becerili, yaratıcı ve üretken olmasına katkı sağlar. Sosyal olarak kurallara ve yasalara uyan, birbirine karşılıklı saygı duyan, yanlışları tasvip etmeyen, doğruları, güzelleri alkışlayan, yeniliği, başarıyı, gerçeği araştıran bireylerin yetişmesini ve böylece çağdaş toplumun yaratılmasını sağlar.

Çocukların ve gençlerin içindeki saldırganlığın ve geçimsizliğin törpülenmesi, yetişkinlerin günlük hayattaki sıkıntı, yorgunluk ve tekdüzeliğin verdiği gerginliklerin giderilmesi beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle gerçekleştirilmektedir. Çocuğun oyun içinde, oyun kurallarına göre hareket etmesini öğrenmesi, kuralları ve yasaları kolay tanımasına ve

daha uyumlu bir kişi olarak toplumda yerini almasına ortam hazırlar. Spor yapan birey, kendine, takımına, taraftarına ve temsil ettiği kesime zararlı olabilecek davranışlardan kaçınr, öz denetimle disipline olur. Sporda sağladığı üstün başarısı, kişiliği ve zekasıyla arkadaşlarına ve çevresine sağladığı üstünlük, onun zamanla liderlik özelliklerini ortaya çıkarır.

Bütün gelişmiş ülkelerin beden eğitimi ve spora yaklaşımları, eğitimin bütünlüğü içerisinde sağlıklı bir toplum oluşturmaktadır. Bu ise, toplumu oluşturan bireylerin fizik, zihin ve ruh sağlığı ile sosyalleşmesini sağlayarak, refah düzeylerini yükseltmek anlamına gelmektedir.

Toplumun tüm bireylerinin, okul içi ve okul dışı beden eğitimi ve spor ile rekreasyon etkinliklerine katılmaları sağlanarak, sağlıklı, güçlü, kişilikli, özgür ve bilimsel düşünme yeteneğine sahip olmaları gerçekleştirilebilir (Yalçınar, 1992: 65).

2.5. Beden Eğitimi Kavramı ve Tarihsel Gelişimi

Spor, insanlığın var oluşundan günümüze kadar gelen bir olgudur. Çeşitli zamanlarda, çeşitli amaçlar için kullanılmıştır. İnsanlığın doğuşu, yani hareketin var olmasıyla birlikte ortaya çıkan spor, hareket etmek, eğlenmek, boş zamanları değerlendirmek, avlanmak, askeri eğitim, savaş için bir hazırlık, eğitim ve ülkelerin yönetilmesi gibi çeşitli amaçlarla, çeşitli alanlara hizmet etmiştir.

Beden eğitimi kavramı ise, modern çağların öncesindeki ‘Antik’ kalıbı, dünya üzerindeki yenileşme ve modernleşme hareketi ile birlikte kabuk değiştirmiştir (Alpman, 1972 :37).

Beden eğitimi kavramı, ruh ve bedenin dengeli bir tarzda geliştirilmesi düşüncesiyle Hümanizm akımıyla birlikte, Avrupa ve Dünya’da hızlıca yayılmıştır. Bu yayılım ve değişimlerle birlikte beden eğitimi okulların eğitim programlarında yerini almıştır.

İnsanlık tarihi boyunca, spor ve vücut kültürü, sosyal hayatta önemli bir yere sahip olmuştur. Özellikle 1900’lü yıllardan sonra milletle mücadelesine dönen dünyamızda sıcak savaşların durduğu dönemlerde, insanlar ülkeleri için spor alanında mücadele etmektedirler. Olimpiyat oyunlarının tekrar başlaması ve spor branşlarının bütün dünyada

federasyonlaşmaya (FİFA, FİLA) gitmeleri neticesinde Dünya şampiyonları, Avrupa şampiyonları, Asya oyunları, PANAM oyunları, Afrika oyunları ve Akdeniz oyunlarına katılan sporcular ülkelerinin reklamı ve spor politikaları için kıyasıya yarışıp ülkelerini en üst seviyede temsil etmeye çalışmışlardır.

2.6. Beden Eğitimi ve Spor İlişkisi

Eğitim kurumlarında beden eğitimi kavramı yasal formasyonlar çerçevesinde ve bütün öğrencilerin katılımı öngörülerek düzenlenmiş olsa da beden eğitimi ve spor kavramlarını birbirinden ayırmak güçtür. İnsan doğasında var olan yarışma, kazanma, başarıma güdülere ders dışı faaliyetler adı altında öğrencileri spora ve yarışmaya yönlendirmektedir.

Beden eğitimi ve spor sıkı organik bağlarla birbirine bağlı bulunan iki olgudur. Çok farklı kavramlar olarak ele almak, aralarına kesin sınırlar koymak oldukça güçtür. Kimi kurumlar organik bağların güçlüğüne karşın sporun beden eğitiminden farklı büyük bir cazibeye sahip olduğunu öne sürmüşlerdir (Demirpolat, 1988: 38).

Her alanda kalkınma eninde sonunda insan gücüne dayanır. Eğitim ve öğretim alanında, ekonomi alanında, ister beyin ister beden işçisi olsun, çalışanların katılabilecekleri en büyük ve değerli pay verimdir. Bu nedenle bunu sağlayan en etkili yol olan spor ve diğer beden eğitimi etkinlikleri haklı bir önem kazanmaktadır. Bu nedenle bütün ileri uygar ülkeler beden eğitimi ve spor alanına büyük emek ve maddi kaynak aktarmaktadırlar (Sucuoğlu, 1993: 87).

Türkiye’de sporun faydaları teorik olarak kabullenmiş olmasına rağmen uygulamalarda yeterli kaynak ve altyapının olmadığı görülmektedir.

2.7. Öğretmenlik Mesleği

Toplumun bireylerden beklediği tutum ve davranışların kanalize edildiği eğitim çalışmalarının bir mekan içinde uzmanlarca verilmesi, okul sistemini ortaya çıkarmıştır. Bu sistem tutum ve davranış oluşturmada etkin rolü öğretmene vermiştir (Yalın, 1999 :49).

Öğretmenlik mesleğinin ortaya çıkışı ile ilgili pedagojik yaklaşımlar öğrenme ve öğretme isteğinin merak duygusuna dayandığını, bu duygunun da içgüdüsel ve doğuştan olduğu ileri sürülmektedir. Bunlarla birlikte öğretmenlik mesleği, toplumsal çözümlerinin sürekliliğinin sağlanması ve sosyo-kültürel mirasın korunması ihtiyacını doğurduğu toplumsal şartlar içinde ortaya çıkıp örgütlü bir toplumsal kurum (eğitim kurumu) içinde sosyolojik bir boyut kazanmıştır. Bu bağlamda mesleğe ilişkin değer ve çözümler, toplumun örgütlenme biçimine uygun insan yetiştirmeyi ve mevcut sosyo-kültürel mirasını geliştirerek yarına taşımayı var olma şartları arasında görmektedir (MEB, 2005).

2.8. Beden Eğitimi Öğretmeni

Bir ülkede yeni nesillerin ve ülkenin gereksinimi olan insan gücünün yetişmesinden eğitim sisteminin en önemli ögesi olan öğretmen sorumludur. Öğretmen bir programa ve hangi dersi yapacaksa o alana ait bilgilere sahiptir. Ancak öğretmen sınıf atmosferinde bir yandan öğrencilerini gerekli bilgi ve becerileri ile donatmaya çalışırken diğer yandan da kişilikleri ile onları etkilemektedir (Karaküçük, 1999: 1).

Beden eğitimi öğretmenin sadece kendi alanıyla ilgili teknik ve becerilerde ustalık sahibi olması yeterli olmamaktadır. Beden eğitimi öğretmeni aynı zamanda bu becerilerin öğrencilere nasıl aktarılması gerektiğinde bilmelidir. Başarılı beden eğitimi öğretmeni öğrencilere sadece pozitif becerileri kazandırmamalı aynı zamanda toplumda başarıyla yaşamak için gerekli bilgi ve davranışlarıyla örnek olabilmelidir. Beden eğitimi öğretmeni öğretme becerilerine bir fizyologun çalıştırma deneyimine ve iş idarecisinin yönetim liderliğine ve bir psikologun öğüt verme yeteneğine sahip olmalıdır (Martens, 1998: 11).

Beden eğitimi öğretmenlerinin önemli görev sorumlulukları sporun ülkede yaygınlaşması kadar sporda başarının sağlanması açısından da çok büyük önem taşımaktadır.

Şüphesiz sporda bu hedeflere ulaşmak öncelikle eğitim ve öğretime önem vermeyi ve sporda öğretici kadroları bilimsel ölçülere uygun eğitim programlarından geçirmeyi zorunlu kılmaktadır (İmamoğlu, 1996: 36).

Beden eğitimi öğretmenlerinin ülke sporuna yönelik etkinlikleri potansiyel yaratma yetenek seçimleri ve okul dışındaki sportif etkinlikleri ve spora başlama çağlarında bulunan

büyük öğrenci kitlesi ve bu kitleyi yeteneklerine göre değişik spor branşlarına yönlendirilmesi beden eğitimi öğretmenin büyük görev ve sorumlulukları üstlendiğini göstermektedir (Karaküçük, 1991: 23).

2.9. Beden Eğitimi Öğretmenin Nitelikleri

Nitelik; bir şeyin iyi ya da kötü olma özelliği olarak kabul edilmektedir (Pehlivan, 1998: 7). Mesleki nitelik ise; başarılı ve mutlu olması için bir kişinin girmeyi düşündüğü iş veya mesleğin, bedensel ve toplumsal özellik ve gerekli öğrenim ve deneyime sahip olmasıdır (Öztürk, 2005: 13). Başka bir deyişle, nitelik, öğretmenin mesleğe girişindeki özellikleri ve görev alanındaki yetkinliği ile ilişkilidir (Ersoy, 1997: 237). Beden eğitimi ve spor öğretmenin sahip olması gereken niteliklere geçmeden beden eğitimi ve sporun açıklanmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Beden eğitimi ve spor; bireyin bedensel, zihinsel ve ruhsal gelişimlerini sağlayan; onları topluma hazırlayan ve toplumsallaştıran, boş zamanlarını değerlendirmesini sağlayarak kişilik gelişimlerine katkı sunan, vatanına yararlı, mutlu ve sağlıklı bir birey olmalarında etkili olan bir bilim dalıdır (Yavaş ve İlhan, 1997: 72).

Öğrencilerin sözü edilen özellik ve davranışları kazanmaları nitelikli beden eğitimi öğretmenleriyle sağlanır. Wuest ve Bucher beden eğitimi öğretmenin kişisel niteliklerini; enerji dolu, amaca yönelme, istek, dürüstlük, arkadaşlık ve sevgi, teknik uzmanlık, kararlılık, zeka, öğrenme becerisi ve inanç olarak sıralamışlardır.

Wuest ve Bucher, mesleki nitelikleri açıklarken öğretmenin meslekte karşılaştığı problemlere çözüm bulabilmek için, üç özelliği taşıması gerektiğini belirtmiştir. Bunlar;

•Yaratıcılık

Günümüzde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin karşılaştığı sorunların en önemlisi yaratıcılık olarak görülmüştür. Yaratıcılık beden eğitimi ya da sporda gerçekleşen yeni bir şeyin keşfedilmesidir. Örneğin bilgisayarlı eğitim ve bunun beden eğitimi ve sporda kullanılması. Bu ve buna benzer yaratıcı fikirlerin ortaya çıkması veya çıkarılarak kullanılması beden eğitimi ve sporun gelişimine katkı sağlar. Beden eğitimi ve sporun tarihine

baktığımızda çok az sayıda devrim niteliği taşıyan yaratıcı fikirlerle karşılaşılır. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri amaçlarına ulaşabilmek için, karşılaşılan problemler ve bu problemlerin çözümü için kullanılan yaratıcı fikirlerin üzerinde durmaları gerektiği vurgulanmaktadır.

•Araştırmaya olan ilgi

Beden eğitiminde, uygulamadaki ve araştırmadaki boşluğu kapatmak çaba gerektirir. Bu çaba üç evreden oluşur;

Birinci evre; beden eğitimi ve sporda, bilinen şeyler uygulamaya geçirilmemektedir. Bilgi vardır bilinir ama uygulamaya geçirilemez. Bilginin uygun bir şekilde insanlara yayılması ilgi ve istek gerektirir. Doğru bilinen ile uygulanması gereken boşluk ve tutarsızlıklara çözüm aranmalıdır.

İkinci evre; beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin günümüzde karşılaştıkları problemlerin çözümü için bilimsel bir araştırma yeteneğine sahip olması gerekir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni seçilen beden eğitimi ve spor aktivitelerinin ve programlarının; bireyin, yaşına ve yeteneğine uyup uymadığını bilmeli ve bireyin kişilik gelişimine katkı sağlamalıdır.

Üçüncü evre; öğretmen, yapılan araştırmaların bulgularını yorumlayabilmelidir. Fakat birçok beden eğitimi ve spor öğretmeni araştırmaların sonuçlarını yorumlayamaz. Bunun çözümü yorumlanmış ya da anlayabilecekleri araştırma çalışmalarından yararlanmaktır.

•Sorumluluk

Beden eğitimi ve sporun büyümesi, gelişmesi ve amaçlarına ulaşabilmesi, için sorumluluk önemli bir öğedir. Öğretmen; öğrencisine, topluma ve en önemlisi mesleğine saygılı ve sorumlu olmalıdır. Sorumluluk duygusu öğretmende olması onun mesleğinde başarılı olmasını sağlar. Sorumluluk alan bir öğretmen, alanında uzman, alanındaki ve alanı dışındaki gelişmeleri takip eden, meslekte hedeflenen amaçları bilimsel alanda uygulayan kişidir. Sorumluluk duygusu genel anlamda olduğu kadar akademik alanda da saygınlığı artırır.

Bu bağlamda Woolfolk öğretmen rollerini şu başlıklar altında tanımlamıştır:

- Öğretim Uzmanı Olma: Öğretmen, sürekli olarak malzeme ve yöntem konusunda karar vermelidir.
- Güdüleyicilik: Öğrenciyi derse katılabilecek şekilde güdülemeli, onun ilgisini çekecek önlemleri almalıdır.
- Yöneticilik: Yönetmel işleri yapan, sınıftaki düzeni, dersin akışını sağlayan kişidir.
- Liderlik: Gurup potansiyelini amaçlara ulaşmak için kullanır. Öğretmen aynı zamanda bilirkişi dedektif ana-baba ve hedef olma durumundadır.
- Rehberlik: Öğretmen, öğrencilerin kişisel sorunlarıyla ilgilenerek, onların çözümünde yardımcı olmak zorundadır.
- Çevre Mühendisliği: Sınıfın nasıl kullanılacağına ve fiziksel çevrenin nasıl düzenleneceğine öğretmen karar verir.
- Model Olma: Öğretmen, ister istemez model olmaktadır. Örneğin, konusunun önemini çok iyi anlatan öğretmen değil, konusunu coşkuyla önemine inanarak anlatan daha iyi daha başarılı olacaktır.

2.10. Beden Eğitimi Öğretmeninin Özellikleri

Beden eğitimi öğretmenin kişisel özellikleri dikkate alınması gereken önemli bir konudur. Öğretmen tarafından ortaya konulan kişilik ve öğrencilerle olan ilişki konu ile öğrenci arasında önemli bir bağ oluşturur. Beden öğretmenin fiziksel, ruhsal ve zihinsel özellikleri, gelişen genç öğrencilerin eğitimi yönlendirmesi ve onlara örnek olunması bakımından önemlidir (Nebioğlu, 2004: 56).

2.10.1. Fiziksel Özellikler

Okul içi ve okullar arası düzenlenen sportif faaliyetler sırasında öğrencilerle yakın sosyal ilişki gelişir. Bu faaliyetler nedeni ile söz konusu ilişkinin çok çeşitli ve sayıda olması beden eğitimi öğretmenin fiziksel görünümüleri, genç öğrencilerin onlara saygı duymaları ve değer vermeleri bakımından önem taşır. Öğretmenin bütün kıyafetleri temiz, amacına uygun ve zevkli olmalıdır. Beden eğitimi ile yakın ilişkisi olan sağlıklı, temiz olmak ve görünmek konularında öğrencilerine örnek olmalıdır. Beden eğitimi öğretmeni hareketlerin gösterilmesi

ve öğretilmesinde bir çok branşta iyi performans göstermelidir. Bu onların bütün alanlarda çok iyi olmaları anlamına gelmemeli (Tamer ve Pulur, 2001: 21).

2.10.2. Ruhsal Özellikler

Bütün öğretmenlerin mesleklerinde kararlı, dengeli, sakin, olgun ve yaşama iyi uyum sağlayan kişiler olması önemlidir. Etkili öğretim ortamının yaratılması için öğretmen, sabırlı ve hoşgörülü, kararlı ve soğukkanlı olmalıdır (Tamer ve Pulur, 2001: 22).

Beden eğitimi öğretmenleri yarışmalar sonunda karşılaşabilecekleri hayal kırıklıklarını sakın kendinden emin bir şekilde karşılamalıdır. Okul takımları ile ilgili yönetim ve toplum baskıları beden eğitimi öğretmenini ihmal edecek kadar güçlü gelmemeli ya da kişisel ilgi öğrencilere verilmesi gereken ilginin yerini almalıdır. Öğrenciler daima güler yüzlü, eleştiriye açık, hoşgörülü, gerektiğinde espri yapabilen, adil, dengeli, tarafsız, dürüst, yardımsever, sevecen ve ön yargılı olmayan özelliklere sahip öğretmen görmek isterler (Nebioğlu, 2004: 57).

2.10.3. Zihinsel Özellikler

Öğretmen olarak beden eğitimciler, verimli bir şekilde organize olmalı yönetim ile ilgili detayların düzenini sağlayabilmelidir. Fikir ve düşünceleri açık ve net bir şekilde sözlü ve yazılı bir şekilde ifade edilebilmeleri önemlidir. Öğrenciler kendileri için önemli olan şeyleri öğrenirler. Dolayısıyla konular onlara zekice sunulmalıdır. Mesleğe uygun davranış ve görünüm mesleğin öğrenciler gözünde değerini artırır ve bu, öğretmenin kişiliğinin önemli bir özelliğini oluşturur. Böylece beden eğitimi öğretmenlerinin beyninden çok kaslarının gelişmiş olduğu hakkında edinilmiş olan yanlış kanaatlerde ortadan kalkmış olacaktır (Tamer ve Pulur, 2001: 23).

Beden eğitimi öğretmenin öğrenciler üzerinde etkili olabilmesi için meslek içindeki ve dışındaki konularda da ilgili olması gerekir. Bu farklı konularla alakalı olan öğrencilerle düşüncelerini paylaşabilmek bakımından önem taşır. Geniş anlamda beden eğitiminin yaşam ile olan ilişkisinin öğrencilere sunulmasında, beden eğitimi öğretmeni sadece antrenörlük ve mesleki becerileri için değil bunların dışında kalan özellikleri içinde saygı duyulmalıdır.

Öğrencilerin hayata yaklaşımları ile ilgili rehberlik rolünde beden eğitimi öğretmeni saygı duyulacak ve ders alınacak değerde ve görünüşte olmalıdır (Nebioğlu, 2004: 57).

Ayrıca beden eğitiminin çok sayıdaki sosyal amaçları nedeni ile beden eğitimi öğretmenin olgun sosyal gelişmeyi temsil etmesi önemlidir. Öğretmen insanlarla kolayca tanışabilmeli onlara uyum sağlayabilmeli ve herkese değer vererek onlara saygı göstermelidir. Öğretmen derslerde bu tür nitelikleri önemsemeli ki öğrencilerde onları benimseyebilsinler.

İdeal olarak öğretmen, öğrencileriyle konu ile ilgili derin bilgilerini, ilgisini paylaşan onlara sempati ve hoşgörü ile rehberlik eden insan olarak saygı duyan örnek bir kişiliğe sahip olmalıdır. Beden eğitimi öğretmenin ortaya koyduğu kişilik, öğretilen konu kadar önem taşımaktadır.

Özet olarak beden eğitimi öğretmenlerinde bulunması gereken özellikler şu şekilde sıralanabilir:

1. İletişim kurmak: Öğrencileri, aileleri, çevre ve toplumu anlayıp onlarla iyi diyalog kurmak.
2. Disiplinli olmak: Kararlarında adil olup disiplini sağlayabilme.
3. Motive edebilmek: Öğrencilerine neler yapabileceklerini söyleyip, kapasitelerini en üst seviyede kullanmalarını sağlama becerisi.
4. Karakterli olmak: Öğrencilerin ahlaki davranışlarını olumlu yönde kullanmalarını sağlamak.
5. Sevgi: Öğretmen öğrencilerini karşılıksız sevmeli ve sevgisini göstermelidir.
6. İstekli olmak: Öğretmen bilgisini paylaşmaktan kaçınmamalı ve kendisini mesleğine adanmalıdır.
7. Kişilik: Öğretmen öğrencilerine arkadaşça, ilgiyle ve sahiplenme duygusuyla yaklaşmalıdır.
8. Görünüm: Öğretmen model olduğundan zevkli, temiz, bakımlı ve iyi görünümlü olmalıdır.

2.11. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri

2.11.1. Okul İçindeki Görevleri

A. Her öğretmenin; mevsim şartlarına, yer, saha ve malzeme imkanlarına, sınıf mevcutlarına ve seviyelerine, hareketlerin yapılmasında basamaklamaya uyularak öğretim programının ana maddeleri ayrı ayrı bölümlerde gösterilerek hazırlanmış bir ‘Yıllık Bir Ders Planı’ ve ‘Günlük Planı’ bulunmalıdır.

B. 23 Nisan Çocuk Bayramı ve 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı hareketlerinin yıllık ve günlük planlara serpiştirilerek diğer çalışmalar arasında öğretilmelidir.

C. Beden eğitimi dersleri; çevre şartları, saha, tesis ve araçlar göz önünde bulundurularak cinsiyet ayrımı (güreş hariç) yapmaksızın ortak uygulanmalıdır.

D. Beden eğitimi öğretmeni öğreteceği konuları kendisinde hakkıyla bilmeli yapılacak çalışmaları kısaca açıklamalı, yaparak göstermeli, komutları ve öğretim yöntemlerini en iyi şekilde uygulamalıdır.

E. Beden eğitimi öğretmeni ders içinde ve dışında kıyafeti, tutumu ve davranışıyla öğrencilere örnek olmalı, her bakımdan öğrencilerin güvenini, sevgisini ve saygısını kazanmalıdır.

F. Atatürk inkılap ve ilkelerinin beden eğitimi ile ilgili hususları derslerde her fırsatta öğrencilere anlatılmalı, özellikle milli bayramlar ve anma ve kutlama günlerinin anlatılması ve kavranması gerekir.

G. Teorik bilgiler yeri geldiğinde öğrencilere uygulama sırasında aktarılmalıdır.

H. Öğretmen okul ve çevre imkanlarını değerlendirerek basit beden eğitimi ve spor açıları yapımını gerçekleştirmeye çalışmalıdır.

I. Hasta ve engelli öğrencilerin derslere ilgilerini çekerek her türlü tedbir alınmalı ve bu öğrenciler sağlık raporlarının sınırları içinde durumlarının el verdiği görev ve faaliyetlere katılarak aktif duruma getirilmelidir (Aracı, 2004: 43).

2.12. Beden Eğitimi Öğretmeninin Sorumlulukları ve Temel Sorunları

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin mesleki faaliyetleri başlıca dört ana bölümde toplanmıştır. Bunlar; Beden Eğitimi Dersi ile ilgili hususlar, Spor Kulübü çalışmaları, İzcilik faaliyetleri ve Okul Dışı faaliyetlerle ilgili hususlardır. Beden Eğitim Öğretmeni, öğreteceği konuyu kendisi de tam anlamıyla bilmeli, konuya hakim olmalı, yapılacak çalışmaları kendisi yapamıyor olsa bile çok iyi ve anlaşılır bir dille açıklamalı, yapabilecek durumdaysa göstermeli, komutları ve metotları en iyi şekilde uygulamalıdır (Yalçın, 1995: 115).

Beden Eğitim öğretmenlerinin resmi kıyafeti eşofmandır. Öğretmen öğrencilere tempo vermek, bir hareketi başlatmak ya da öğrencileri toplamak için düdük ve benzeri araçları da yanında bulundurur. Beden Eğitimi öğretmenleri eşofmanları ile okul içerisinde Okul Aile Birliği, Öğretmenler Kurulu gibi toplantılar dışındaki tüm eğitsel faaliyetlerine katılabilir ve iş ilişkilerini sürdürür (Aracı, 1999: 45).

Beden eğitimi öğretmenlerinden özellikle üç önemli konuda çok dikkatli olmaları beklenmekle birlikte bu konular; Öğretim, denetleme, aletlerin ve ekipmanların bakımındır. Beden eğitimi öğretmeni, fiziksel eğitim ortamındaki materyallerin emniyetli olarak nasıl kullanıldığını da tam olarak bilmeli ve öğrencilerine de öğretmelidir. Bunun için bir takım kurallar ve prensiplerin konulması yararlı olabilir. Bu kuralların ve prensiplerin öğrenciler tarafından mutlaka öğrenilmesi sağlanmalıdır. Sınıfın ve öğrencilerin denetlenmesi oluşması muhtemel bir çok kazanın önlenmesini sağlayacaktır. Bu konuda dört önemli nokta Beden Eğitimi Öğretmeni tarafından bilinmeli ve ehemmiyetle uygulanmalıdır. Birincisi; öğretmenin öğrencilere hemen müdahale edebileceği yakınlıkta olmasıdır. Diğer bir ifadeyle, öğretmen sınıfı ya da faaliyet alanını yalnız bırakmamalı, bırakacağı bir durum söz konusu ise kendi vasıflarına yakın bir kişiyi mutlaka görevlendirmeli, aksi takdirde, serbest kalmış bir öğrenci topluluğunda her an tehlikeli durumların meydana gelme durumları artmaktadır. Denetlemelerde izlenecek genel prensip, yapılması istenilen harekette ne kadar çok risk payı varsa, denetimlerin o derece artması gerektiği prensibidir. Risk derecesinin aynı zamanda,

öğrencilerin zeka ve yaş seviyelerine, sınıfın ve alanın büyüklüğüne ayrıca kullanılan malzemelerin durumuna da bağlıdır (Başoğlu, 1995: 26).

Beden Eğitimi Öğretmeni, öğrenciye model olan, yol gösteren ve denetleyen, önder, güdüleyici ve danışmanlık yapan, fırsat ve olanaklar sunan, öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmelerine danışmanlık yapan, mesleki yeterliği iyi, ders işlemeye öğrencilerin aktif katılımını sağlayan kişi olmanın getirdiği sorumluluğu çok iyi bilmeli ve ona göre hareket etmelidir (Demirhan, 2003: 44).

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin dikkat etmesi gereken diğer bazı hususlarda da; öğretmen amaçlarını tespit etmiş olmalı, öğrencilerin gelişim seviyelerini gözlemlemeli ve dikkate almalı, yapıcı bir öğrenme ortamı hazırlamalı, diğer öğretmenlerinin davranışlarını gözlemleyebilmeli, liderliğin sağlanması ve lider yapılı öğrencilerin ortaya çıkarılmasını sağlamalı, karar vermeyi sağlamak için öğrencilere problem çözmeyi öğretmeli, yerinde, zamanında ve doğru karar vermelidir (Yavaş ve İlhan, 1996: 105).

Kendini gerçekleştirmeye öncelik veren bir beden eğitimi öğretmeni, öğrencinin beden eğitimi aktiviteleriyle kendini gerçekleştirmesini temel alırken, ekolojik entegrasyona öncelik tanıyan öğretmen, öğrencinin kendisi, sosyal çevresi ve alan bilgisi arasında bir denge kurabilmesine daha fazla önem vermelidir. Sosyal sorumluluğa önem veren bir beden eğitimi öğretmeni ise, beden eğitimi dersinde ilk önce sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine çaba gösterir (İnce ve Ok, 2003: 5).

Aktivitelerin doğasında yer alan kazalar ve tehlikeler hakkında önceden öğrencilerin uyarılması artık eğitimin gerekli bir parçası olmuştur. Öğretmen, aktiviteler sonucu yaşanacak tehlikeler hakkında öğrenciyi bilinçlendirmeli ve bu risklerin nasıl oluşabileceğini göstererek açıklamalıdır. Daha da önemlisi, risklerden korunma şekillerini izah etmelidir. İkinci önemli nokta, öğrenci için tehlikeli olabilecek bir duruma karşı “atik” davranabilmektir. Tehlike yaratacak her türlü durumun öğretmen tarafından kontrol altına tutulmasıdır. Zira gerekli tedbirlerin alınmaması sonucu oluşabilecek kazalardan öğretmen sorumlu olmaktadır. Bu gibi tehlikeleri meydana getirebilecek durumlar arasında, tehlikeli arz edebilecek emniyetsiz aletler, sınıfı yeterince gözlemleyememe, sınıfın fazla kalabalık olması, bozuk aletlerin kullanılması, disiplin eksikliği ve öğrencileri gereğinden fazla çalıştırılması sayılabilir. Böyle

durumlar beden eğitimi öğretmeni tarafından düşünölmeli dikkate alınmalı ve tehlikeleri asgari seviyeye indirebilecek tedbirler kullanılmalıdır.

Denetimin üçüncü önemli noktası, bir sakatlık veya bir yaralanma (kaza) söz konusu olduğu takdirde öğretmenin uygun prosedürleri takip etmesidir. Özellikle ilk yardım konusunda öğretmen çok iyi bilgi ve uygulama yeteneğine sahip olmalıdır. Kaza anında ilk müdahale, gerekli yardımın süratle sağlanması gibi tedavi usulleri her beden eğitimi öğretmenin bilmesi ve üzerinde dikkatle durması gereken hususlardır. Dördüncü önemli nokta ise, aktivitelerin öğretilmesi sırasında yapılan denetim faaliyetleridir. Öğretmen, öğrenciler hareketi emniyetli bir şekilde yapabilece kadar, öğrencilerle yakın bir ilişki içinde olmalıdır, bu yakınlık ve yardım öğrencilerin hareketleri tam olarak yapabilecekleri seviyeye gelen kadar devam etmelidir (Baykoçak, 2002:19).

Beden Eğitimi Öğretmeni, okul dışındaki gençlerin ve yetişkinlerin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine ve bu faaliyetlerin yapıldığı yerlere ilgisiz kalmamalı, okuldaki sporcu ruh ve kişiliğini dışa da yansıtarak çevreye etkili olmak için çalışmalı, bunun için gerekirse öğretmen, öğretmenlik vasfını her şeyin üstünde tutmak suretiyle, bilgi, ihtisas ve yeteneklerinden okul dışı gençlerini de faydalandırma yoluna giderek onları topluma kazandırmalı ve kötü alışkanlıklardan uzak tutmaya çalışmalıdır (MEB, 1997: 188).

İyi bir Beden Eğitimi Öğretmeni, taşıdığı kişisel ve mesleki özellikleri ile çevresine örnek olmalı, beden eğitimi, spor ve izcilik faaliyetlerinin gösterdiği hedeflere ulaşabilmeli, okul ve çevre imkanlarını kullanarak oyun ve spor alanları kurmalı, kurdurmalı, gerekli ders araç gereç ve malzemelerini temin etmeli, mevcut tesis, araç ve malzemelerin kullanılmasına, bakım ve onarımına özen göstermeli, okulun ve çevrenin eğitsel hayatında olumlu ve verimli çalışmalarıyla her zaman takdir edilen bir eğitimci olmalıdır (Yalçın, 1995: 117).

Beden Eğitimi Öğretmeni ile ilgili temel sorunlar;

1. Tesis ve araç gereç yetersizliği,
2. Sınıf mevcudunun fazla olması ve disiplinin zorlaşması,
3. Günlük hazırlık ve dinlenme için zaman yetersizliği,
4. Yardımcı hizmetlerin yetersizliği
5. Ücretlerin yetersizliğidir (Tamer ve Pulur, 2001: 22).

2.13. Beden Eğitimi Öğretmeninin Derslerde Karşılaştığı Sorunlar

2.13.1. Tesis Araç-Gereç Yetersizliği

Hareket etme insanın doğasında vardır. Öğrencilerinde en temel gereksinimleri doğal öğrendikleri ile sürülmüştür. Piager'e göre çocuğun dış dünya ile ilgili ilk bilgileri, kendi hareketleri yoluyla zihinsel olarak oluşturduğu şemalardır. Hareket yoluyla çocuk dış dünya ile tanışır ve kendi yapmış olduğu hareketlere bağlı olarak dışarıdan aldığı tepkilerle kendisinin dışındaki bu dünyayı anlamaya gayret eder ve çalışır (Çamlıyer, 1997: 169).

Günümüzde olduğu gibi 21. Yüzyıla girdiğimiz şu günlerde çocukların hareket alanlarının gittikçe kısıtlanması dikkat çekici bir durumdur. Bu yüzden ilköğretim çağı, çocuk açısından bulunan yeni hareketler ortamıdır. Bu hareket ortamının ve ortamda kullanılan araç gerecin önemi tartışılmaz.

Araç gereç öğretim programının amaçlarına ulaşmada öğretim süreçleri öğesinin önemli bir boyutudur. Beden eğitimi dersinin gerçekleşmesinde ve amaçlara ulaşmada araç gereç önemli bir unsurdur. Bir okulun zengin araç gerece sahip olması öğrenciler üzerinde olumlu ve istek dolu bir hava yaratır. Desin zevkli ve kolay olmasını sağlamış olur. Bir okulun tesis yönünden zengin olması sadece öğrencileri değil beden eğitimi öğretmenini de derse motive eder.

Beden eğitimi ders araçlarının maliyetinin yüksek oluşu ve spor kolu bütçesinin bunu tam olarak karşılayamaması, beden eğitimi dersini yaptıran öğretmenin öğrencilere maliyeti düşük, küçük araçlar temin etme yoluna gitmesini sağlar. Bu yüzden öğretmen doğadan da yararlanmalıdır. Öğretmen derste işleyecek olduğu konusuna yardımcı olabilecek araçları seçmek zorundadır (Engin, 1998: 132).

2.13.2. Ders Saatlerinin Yetersizliği

Beden eğitimi derslerinin amacı Atatürk ilkeleri ve inkılapları, anayasa milli eğitim temel kanunu ve Türk milli eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, iyi ahlaklı ve

dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı ve yaratıcı üretici, milli kültür değerlerinin ve demokratik hayatın temel ilkelerinin benimsemiş bireyler olarak yetiştirilmesidir (MEB, 1997: 153).

Okul müdürlerinin birçoğu spor tesislerinin yokluğunu bahane ederek veya beden eğitimi dersine gereken önemi vermediği için öğrencilere beden eğitimi dersini seçmesine izin vermeyeceklerdir. Bu durum da beden eğitimi derslerine yöneticilerin yaklaşımlarının yetersiz olduğunun bir göstergesidir. Fakat ilkokul çağındaki öğrenciler için beden eğitimi dersleri vücut gelişimleri ve motorsal yeteneklerini keşfetme dönemi olduğundan ders saatlerinin yetersiz olduğu görülmektedir. Bu dönem çocuklar için sosyal açıdan gelişme ve paylaşmayı öğrenme dönemidir (Başaran, 1994: 103).

Çocuklarda aktivite çeşitliği ne kadar artarsa bilgi ve yetenekleri de bir o kadar artmaktadır. Beden eğitimi dersinin içeriğinde olan oyun, iyi bir hayatın parçası ve çocuğun özgür olmasını sağlamaktadır. Hiç bir ders beden eğitimi dersi kadar bu amaca hizmet edemez (Yalçın, 1997: 204).

2.13.3. Beden Eğitimi Öğretmeni ve Okul İdaresi İlişkisi

Yönetici davranışları bütün derslerde olduğu gibi beden eğitimi dersinde de etkin bir rol almaktadır. Günümüzde birçok alanda olduğu gibi yönetim alanında da değişim ve gelişim yaşanmaktadır. Bu değişim geleneksel yönetim anlayışından çıkıp çağdaş daha ileri bir yönetim anlayışına doğru değişmektedir. Çağdaş yönetim anlayışında insan ve insanlar arası iletişim çok önemli bir unsur olarak göze çarpmaktadır. Eğitimde verimliliği artırabilmek için değişen bilgi ve teknolojiye uyum sağlayabilmek sınırlı kaynakları en verimli şekilde kullanabilmek ve eğitim personeli ile işbirliği yapmak yönetici davranışlarıyla olacaktır. Bu nedenle hangi yönetim birimi olursa olsun yönetim birimi ve verimlilik arasında doğru orantı vardır.

İnsan sayesinde kaliteyi yakalamak iş yaşamında etkin bir rol oynayabilmek için günümüzde her şeyden önce yöneticilere ve liderlere büyük iç düşmektedir (Fazlıoğlu, 1998: 44).

Özellikle zorunlu eğitimin 8 yıla çıkarıldığı ilköğretim okullarının oluşumu, okul müdürü öğretmenlerin hak ve hükümlülükleri ile ilgili mevzuatı uygularken aynı zamanda

bilgi verici rolü üstlenmelidirler. Müdür, okuldaki çalışmalarını izlemeli, yapacağı değerlendirmede de objektif olmalıdır. Yeni nesilleri yetiştirecek olan öğretmenlerin sorunlarıyla ilgilenmeli çözüm yollarını arayarak verimli olmalarını sağlamalıdır. Her yöneticide olduğu gibi okul yöneticisinde de şu üç özellik olmalıdır.

Yöneticilik bilgisi

Alana ilişkin teknik bilgiler

İnsan ilişkileri bilgisi

Bu özelliklerin ilk ikisi yönetici konumuna göre değişir. Ancak insan ilişkileri becerisi her düzeydeki yöneticide aranan özelliktir. Eğitim sorunlarının temelinde bir yönetim sorunu olarak değerlendirilebilir. Eğitim yönetiminin bir alt birimi sayılan okul yönetiminde bu sorunlara doğrudan yaklaşım vardır (Taymaz, 1995: 56).

2.13.4. Öğrenci Aile İlişkisi

Öğrencinin sosyo-ekonomik durumunu incelerken ailenin gelir düzeyi, anne babanın öğrenim ve meslek durumları oturduğu evin bulunduğu yer, içinde kaç kişi gibi değişkenler, geniş anlamıyla sosyal sınıfını ifade etmektedir. Toplum içinde sosyal sınıf farkları olmadığı kurumsal olarak ifade ediliyorsa da kişinin ait olduğu sosyal sınıf kişiye sağladığı kolaylıklar yada engellemelerde çok çeşitli biçimlerde varlığını göstermektedir.

Bunlar çocuk yetiştirme ve kişilik gelişimi gibi süreçlerin bireyi etkilediği, bir başka deyişle, kişinin kültür eseri olduğu öne sürmektedirler. Ekonomik durum, yerleşme tarzları, eğitim şansı, eğlenme ve dinlenme olanakları kişinin gelişiminde rol oynar. Gıda alamamak yeterli beslenmemek gibi biyolojik engeller iyi giyinememe, iyi bir evde oturamamam gibi sıkıntı doğuran durumlar öğrenciyi olumsuz yönde etkiler. Bir sosyal gruba, etkinliklere katılamama gibi sosyal engellemelerde başarıyı kısıtlar (Kasatura, 1991: 91).

İşte yukarıda belirtildiği gibi ailenin sosyo-ekonomik durumu öğrenci aşırı derecede etkilemektedir. Sosyo ekonomik duruma baktığımızda kültürel yoksunluk da önemli bir rol oynamaktadır. Bu yoksulluğa maruz öğrencilerde arkadaşların ile ilişkide yetersizlik, sorumluluk kavramı yetersizliği, kendine güven azlığı mesleki becerilerinin olmaması gibi davranışlar görülmektedir. İşte bu davranışlar beden eğitimi dersinde öğrencilere amaç olarak

verilmeye çalışılan özelliklerdir. Sosyal statüsü daha iyi olan öğrencilerde bu amaçlara ulaşmak daha kolay olmaktadır. Sebebi de aileden gelen yetişme ortamından kaynaklanmaktadır. Beden Eğitimi derslerinde öğrenciler bir arada oynama birbirlerine yardım etme iyi ilişkiler kurma gibi temel amaçlar ön planda verilmeye çalışılmaktadır. Ancak sosyal durumu düşük olan problemlili öğrencilerde bu davranışları kazandırmak diğer öğrencilere nazaran daha fazla vakit ve emek harcama ile yapılmak ta bu da öğretmenin daha fazla zaman ve belli durumlarda müfredat programından geri kalmasına neden olmaktadır.

Ailelerin gelir düzeyleri de başarı da önemli bir etkidir. Öğrencinin rahat bir ortamda yetişmesi istediği maddi imkanlara sahip olması ve daha konforlu bir yaşam sürmesi başarıyı artırmaktadır. Beden Eğitimi derslerinde öğrencilerin kullandıkları malzemenin önemi de çok tabidir ki göz ardı edilemeyecek bir nedendir. Hepimiz biliriz ki insan güzel şeyler giydiği zaman kendini daha iyi hisseder, kendine daha da güvenir, her zamankinden daha da aktif olur. Beden Eğitimi dersine gelen daha iyi motive olur ve dersten daha zevk alır. Böylelikle dersin amaçlarını gerçekleştirmede öğretmenin önüne çıkabilecek bir engel ortadan kalmış olur.

Öğrencinin ailesinin ekonomik durumu kötü ise derslerde malzeme sıkıntısı çekilecektir. Öğrenci ya eşofmansız veya uygun olmayan ayakkabı ile derlere katılacaktır. Bu öğrenci arkadaşlarının arasında kendini yadırgayacak ve ders malzemesinin olmaması veya uygun olmayan malzemesinden ötürü öğretmenin işlediği dersin amacının gerçekleşmesinde bir engel olarak karsımıza çıkacaktır. Ailenin sosyo-ekonomik durumu bu ve daha birçok açıdan öğrencinin sadece okul hayatında değil günlük hayatında önemli bir rol oynamaktadır. Bu Beden eğitimi derslerinde de önemli bir faktör olarak karsımıza çıkmaktadır.

2.13.5. Öğretmen–Öğrenci İlişkisi

Cüceloglu'na (2000: 117) göre ise iletişim genel olarak insanlar arasındaki Sınıf, öğrenciler ve öğretmenlerin, eğitsel amaçlara ulaşabilmek için, kendilerinde var olan ve çeşitli iletişim araçlarıyla sağladıkları bilgi ve yaşantıları uygun bir düzenleyişte paylaştıkları ortamdır. Bu paylaşım iletişimle sağlanabilir (Basar, 2002: 74). Öğretmenler öğretmeyi gerçekleştirmek için öğrencilerle iletişime girerler. İletişim olmadan öğrenme gerçekleşmez. İletişim geniş anlamda insanlar arasında manaları ortak kılmaktır (Küçükahmet, 2003: 193).

Düşünce ve duygu alışverişidir. Eğitimde etkili iletişim becerilerinin önemini tartışmak anlamsızdır.

Saban'a (2002: 84) göre sınıfta, salonda gerçekleşen bütün etkinlikler, belli bir iletişim ve etkileşim örüntüsü içerisinde oluşmaktadır. Sınıf içi iletişim sürecinin en önemli öğelerinden birisi de, öğretmenin öğrencilerle olan etkileşimlerinde kullandığı sözlü beden dilidir. İyi bir sınıf yönetiminin temeli iletişime dayanır.

Etkili iletişim becerilerini kullanmadığı sürece, öğretmenin iyi bir sınıf yönetimi ve olumlu bir öğrenme çevresi oluşturma çabaları sonuçsuz kalır ve genellikle bu çabalar kısa ömürlü olur (Çelik, 2002: 129).

Bean sınıf yönetimin en önemli konularından birinin öğretmen-öğrenci iletişimi olduğu ve öğrenmenin kalıcı olmasını sağladığını belirtmiştir (Aydın, 2004: 24).

Bir öğretmenin etkinlik ve etkililik derecesi, gerçek anlamda o öğretmenin öğrencileriyle iletişim kurmada gösterdiği becerinin düzeyi ve çeşitliliği ile ölçülür (Güçlü, 2003: 208).

Öğrencinin dersi sevmesi, çalışma alışkanlığı kazanması öğretmen-öğrenci iletişimi ile doğru orantılıdır. Bu öğretmenin eğitimci yeteneğinin yanı sıra, kişiliği ve anlayışı ile de ilgilidir. Sınıf ortamında etkili bir iletişiminin gerçekleşebilmesi öncelikle kaynak konumunda olan beden eğitimi öğretmenin bir konuyu etkili bir şekilde öğretebilmesine ve öğrencileri ile sağlıklı bir iletişim kurmasına bağlıdır. Psikolog Carl Rogers etkili öğrenme ortamının sağlanmasında öğretmenlerin üç temel kişilik özelliğine sahip olması gerektiğini belirtmiştir; saygı gösterme, empati kurma, içtenlik. Öğretmen-öğrenci ilişkisinin niteliği, öğrenmeyi etkileyen temel etkidir. Bu olgu öğretici açısından ciddi bir sorumluluğu beraberinde getirmektedir. Etkili iletişim becerilerinden yoksun beden eğitimi öğretmenleri bu eksiklerinden kendileri de olumsuz etkilenecek, gençlerin, tutum ve davranışlarına biçim vermek, onların gelişimine katkıda bulunmak gibi yüce ve zevkli bir uğraşın ızdıraba dönüşmesine tanık olacaklar ve öğretme coşkusunu yitireceklerdir (Kuzu, 2003: 41).

Etkili sınıf içi iletişimine önem veren beden eğitimi öğretmenlerin uygulayabilecekleri bazı ilkeler arasında yargılayıcı mesajlar kullanmama, empatik davranma, öğrencinin duygularını kabul etme, ad koyma ve etiketlenmeden kaçınma, övgüyü dikkatle kullanma,

işbirliğini yüreklendirme ve öğretmenlerin ben dili kullanarak kendi duygularını yansıtmaları olarak sayılabilir (Gürşimşek, 2002: 85).

Öğretimin etkili olmasında iletişimin merkezi bir rol taşıdığı, bunun için beden eğitimi öğretmenleri etkili iletişim becerilerine sahip olması ve bunları öğrencilere de kazandırmaya çalışması gerekmektedir (Açıkgöz, 20001: 123).

Eğitimin amacı kişilerin yaşadığı toplum ve değişen dünyaya uyum sağlayabilecek bilgi ve beceri kazanmaktadır. Eğitimin bu amacı okulda öğretmenler tarafından gerçekleştirilir. Okul insan özelliğine sahip sosyal bir kavramdır (Küçükahmet, 1996: .244). Eğitim öğretim etkinliklerinde en önemli unsur öğretmendir. Öğretmen olmanın şartı genel kültür, alan bilgisiyle öğretmenlik meslek bilgisi bakımından yeterli olmaktadır (Alkan, 1984: 74).

Bu yüzden eğitim düzeylerinde eğitim kuruluşlarının gereklerinde uygun öğretmen yetiştirilmesinde, karşılaşılan temel sorunların çözülmesinde öncelik vermek gerekir. Çünkü toplumların yetişen kuşakların ülkelerine bağlı, bilgi, becerikli, uyanık kişiler olarak kazanabilmesi, öğretmenlerin sosyal statüleri ve nitelikleriyle mümkündür (Bursalıoğlu, 1981: 143).

Nitelikli öğretmen, kaliteli eğitim demektir. Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu eğitilmiş insan gücünü en iyi, eğitim görmüş nitelikli öğretmenler yetiştirmektedir. Bu temel görüş öğretmenin çok yönlü ve bilimsel düşünebilen, araştırmacı ve çağın gereklerine yanıt verecek nitelikte yetiştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır (Gordon, 1999: 301).

Ülkemizin gelişmesi ve kalkınması iyi bir eğitim sistemi kadar nitelikli öğretmen kadrosu oluşturmasıyla olanaklıdır. Eğitimin temeli olan ilköğretim kurumları zorunlu sekiz yıla çıkartılması ile önemi da ha da artmıştır. Öğretmen öğrencilerin kopya çektiği bir modeldir. Çocukların kişiliğinin gelişmesinde çok büyük etkisi vardır. Beden Eğitimi öğretmenin Türkçe'yi kullanma becerisi, sağlıklı beden yapısı ve görünümü, olaylar karşısında soğukkanlı ve dengeli tutumu, yeteneklerini enerjik biçimde kullanması, çocukları sevmesi, başkalarıyla iletişim kurma becerisi, kendi kendine karar verebilmesi ve özgüveni, yaşamının düzenli olması öğretmeni öğretmen yapan özelliklerdir. Öğretmen konuşmasıyla ve davranışlarıyla kişiliyle öğrencilerin gözünde modeldir (Şişman, 1999: 201).

Beden Eğitimi öğretmenin beden eğitimi öğretiminde karşılaştığı en büyük sorunlardan biri sınıf yönetimidir. Çünkü beden eğitimi dersinde çocuk sınıf ortamında okul formasından uzaklaşıp serbest ve özgürce hareket etmektedir. Ancak beden eğitimi öğretmeni çocuğun bu doğallığını bozmayıp sınıfı yönetmesi gerekmektedir. Öğretmen öğrencisi ile iyi bir diyalog kurulması gerekir. Sınıfta kuralları öğretmen koyar, öğrenci ise uygular. Beden eğitimi dersinde çok sıkı ve ağır disiplin kuralları öğrencilerin bu dersten zevk almasını engelleyeceği gibi öğretmenle çatışmasına yol açacaktır.

Bu durum öğrencilerin kuralları bozmasına, öğretmenlerinde otorite kurması için kuralları daha da çok ağırlaştırmasına ve cezalandırma yöntemine gitmesine neden olacaktır. Bu mutsuzluk ortamı öğrencileri de beden eğitimi öğretmenin olumsuz etkileyerek beden eğitimi dersinin verimini düşürecektir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmeni de öğrenci faaliyetlerini düzenlerken sınıf düzenini bozma eğilimi gösteren öğrencilere sorumluluk vererek altına almaları en iyi yol olarak gözükmektedir. Beden eğitimi öğretmeni okulun var olan tüm imkanlarını en iyi şekilde değerlendirerek ideal ortamında, çocuğun güdüleri belli bir disiplin içinde derse etki edebilir.

2.13.6. Ders Dışı Okul Spor Etkinlikleriyle İlgili Sorunlar

Sınıf içindeki öğretimde yapay olarak, çocuğu disipline etme gereği vardır. Zaman içinde, ele avuca sığmayan yıkıcı enerjiye sahip çocuk; bıkkınlık gösterebilir. Çocuğun bu enerjisinin daha özgür bir ortamda, eğitim amaçları doğrultusunda üretim sürecine yönlendirilmesi gerekmektedir. Bunun gerçekleşebileceği alanlar, ders sisteminden daha çok ders dışı eğitsel etkinlikleridir (Binbaşoğlu, 2000: 16).

Genel eğitiminin bir sorunu olan yabancılaşmaya çözüm yönünde ders dışı spor etkinlikleri özel bir işlev üstlenebilir. Ders dışı eğitsel etkinliklerinin, okulun sınırlarını asan ve çevreye ulasan çalışmalar olduğu için okulu topluma benimsetir (Binbaşoğlu, 2000: 146).

Günümüz okullarında ders dışı spor etkinlikleri; okul spor kolu yönetmeliği doğrultusunda yürütülmekte ve beden eğitimi öğretmenleri sorumlu tutulmaktadır. Küçük yaşta spora başlama, yetenek seçimi ve geliştirilmesinin yanı sıra, beden eğitimi derslerinde kendini ifade etme olanağı bulamayan yetili ve yetisiz çocuğa ders dışı spor etkinlikleri

yoluyla bu olanak verilmektedir. Aynı zamanda uygulanan öğretim programının hedeflerinin gerçekleşmesine de yardımcı olması amaçlanmaktadır (Resmi Gazete, 1991: 7).

Ancak ders dışı spor etkinlikleri; okul içinde sınıflar arası ve okullar arası değişik spor yarışmaları düzenleme biçiminde yürütülmesi ve okul spor takımlarını yarışmaya hazırlama biçiminde dönüşmüş olması, bu etkinliğin yapılaş amacından saptığının bir işaretidir (Pehlivan, 1995: 38).

Beden eğitimi öğretmenleri okul spor etkinliklerini yürütürken, karşılaştıkları sorunların basında, araç gereç, malzeme, saha ve salon, öğrenci devamsızlıkları, parasal ve okul yönetimi ve diğer öğretmenlerin ilgisizliği gibi sorunları olduğunu ifade etmişlerdir. 10 yıl önce yapılan araştırmalarda da (Pehlivan, 1995: 102; Seçkin, 1996: 161) yine aynı sorunların ilk sıralarda yer almış olması, geçen süre içinde okul sporuna yeterli yatırımın yapılmadığını, spor yapan öğrencilerin okul yönetimiyle ve diğer derslerle olan sorunlarının çözülmediği; dolayısıyla spora katılan bir öğrencinin eğitiminin aksamasının kaçınılmaz olduğu ve bu durumda da öğrencilerin bu tür etkinliklerden uzaklaşabileceği sonucu çıkabilir (Pehlivan ve Selçuk, 2005: 83).

Çin'de yapılan araştırmalarda; orta öğretim öğrencilerinin üniversiteye girişinin getirdiği baskı, çocuğun ders dışı okul spor etkinliklerine ve beden eğitimi derslerine katılımındaki ilgede ani düşmelerin olduğu yönündedir (Ha ve Joh, 2003: 146).

Eğitsel etkinlikler yoluyla toplumla buluşan okul, hem toplumun ve hem de okulun gelişmesine olumlu katkı yapabilir. Doğal olarak ders / sınıf sistemi henüz, etkin biçimde toplumla buluşma olanağı sunmamaktadır. Eğitimin, istendik ve kontrollü davranış değişikliği süreci olduğu verisine sıkıca sınırlanarak, ders dışı eğitsel etkinliklerin etkin biçimde islerlik kazanmasıyla, toplumsal davranışların da istendik ve kontrollü biçimde değiştirilebileceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Beden Eğitimi öğretmenleri, ders dışı spor etkinliklerini isteyerek yapmaktadırlar. Bu isteyin ürüne dönüşebilmesi için, onların yöneticiler tarafından desteklenip, motivasyonlarının artırılmasıyla da yakında ilişkilidir. Etkinliklerin yarım sa odaklı olmasından öğretmenlerde rahatsızlık duymaktadır. Her öğrenciye olanak tanıma konusunda okul yönetimi ilgi ve desteği oluştuğunda, sporun alt yapısı olarak görülen okullar, bu görevi anlamlı bir biçimde yerine getireceklerinden şüphe duyulmamalıdır (Pehlivan ve Selçuk, 2005: 93).

Türkiye’de beden eğitimi ve spora gereken ilgi gösterilmemektedir. Bu ilgisizlik derse gereken önemin verilmemesine neden olmuştur. Maalesef okullarımızda öğretmen eksikliği, tesis, salon, malzeme eksikliği, okul yöneticileri ve öğrenci velilerinin derse karşı yaklaşımları, ders saatlerinin yetersiz olması, dersin uygulanmasını ve etkinliğini olumsuz yönde etkilemektedir (MEB 1991: 122; MEB, 1993: 70; TED, 1988: 14).

Alanda yapılan literatür taramasında görüldüğü gibi beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet verdiği insan gurupları farklıdır. Farklı insan guruplarıyla yoğun ilişkiler yaşamaktadır. Yoğun ilişkilerin yanı sıra beden eğitimi öğretmenlerinin sorumlulukları fazla olup zaman zaman işi dışındaki islerde de ilgilenmek durumunda kalmaktadır. Öğrencilerin yeteneklerini ortaya çıkarmak, yetenekli öğrencileri yönlendirmek, okulda spor etkinliklerini yürütmek, ayrıca törenlerde ve müsabakalarda bulunmak, öğrencilerin can ve mal güvenliğini sağlamak vb. konularda zaman zaman yoğun problemlerde karşılaşmaktadır.

Öğrenci, öğretmen meslektaşları, okul idaresi öğrenci velileri ve çevredeki insanlarla yoğun ilişki içersindedir. Beden Eğitimi öğretmenleri yoğun ilişkilerden dolayı bir çok mesleki sorunla karsı karsıya kalmaktadır. İlköğretim ve lisede görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunlarının araştırılması konulu bu araştırmada elde edilmiş olan verilerin, öğrencilerin daha iyi ortamlarda daha verimli şekilde ders görmelerini sağlayacak gelişmelere sebep olacağı düşünülmüştür. Beden eğitimi öğretmenleri sorunlarının giderilmesi durumunda öğrencilere ve dolayısıyla topluma çok daha faydalı olabilecektir.

Bu çalışmada Beden Eğitimi öğretmenlerinin görüş ve yorumlarına başvurularak karşılaşılan mesleki sorunlarını tespit etme ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini ortaya koyma amaçlanmıştır. Araştırmanın Mili Eğitim Bakanlığı’na, spor bilimcilerine, okul yöneticilerine ve beden eğitimi öğretmenlerine ışık tutacağı umulmaktadır.

2.14. Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları

Millî Eğitimin genel amacı bütün bireyleri;

1. Atatürk ilke ve inkılâplarına ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Millîyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan

haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yaptırmaktır (Özdemir ve Yalın, 2000: 31).

2.15. Beden Eğitiminin Genel Amaçları

Atatürk İlkeleri ve İnkılapları, Anayasa, Milli Eğitimin Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişen özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmeleri GENEL AMAÇTIR.

1. ATATÜRK' ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.

2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme.

3. Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.

4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.

5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.

6. Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.

7. Halk oyunlarımızla ilgili beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.

8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme törenlere katılmaya istekli olabilme.

9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme.

10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.

11. Tabiatı sevme, temiz hava su güneşten faydalanabilme.

12. İş birliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.

13. Görev sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.

14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.

15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.

16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.

17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.

18. Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme (Aracı, 1999: 17).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada, müdürlerin, öğretmenlerin ve velilerin görüşlerini detaylı bir şekilde ortaya koymak amacıyla son yıllarda sosyal bilimlerde yaygınlaşan nitel araştırma metodolojisi yöntemlerinden olana “özel durum çalışması” kullanılmıştır. Bu yöntem güncel bir olay, olgu, durum, grup ve bireyler üzerine odaklanıp derinlemesine incelenmesini sağlayan bir yöntemdir. (Bassegy, 1999; Stake, 1995; Yin, 1994: aktaran. Ekiz, 2003: 44). Bu çalışmada kullanılan yöntemde araştırmacı konunun içerisine girer ve onu inceler. Bu yöntemin seçilmesinde:

Araştırma ortamını ve katılımcıları daha iyi anlayabilmek, elde edilen bulguları daha sağlıklı yorumlayabilmek ve katılımcılar ile daha uzun zaman birlikte olmak gerekmektedir. Böylece araştırma problemi daha detaylı incelene bilecektir. Bu çalışmada özel durum yönteminin seçilmesi bunu sağlayacaktır.

3.2. Örneklem

Bu araştırma Trabzon il merkezindeki ilk ve orta öğretim okullarında çalışan 10 okul müdürü, 10 branş öğretmeni ve 10 öğrenci velisi ile yürütülmüştür. Araştırmaya dahil edilen müdür, öğretmen ve veliler random olarak seçilmişlerdir.

3.3. Kullanılan Ölçme Aracının Yapılandırma Çalışmaları

Bu araştırmada beden eğitimi dersinin okullarda algılanma düzeyini belirlemek amacıyla “yarı yapılandırılmış görüşme formu” ölçme aracı olarak geliştirilmiştir. Bu ölçme

aracı, beden eğitimi dersinin okullarda algılanma düzeyini belirlemede kullanılabilir yapıdadır. Ölçek pilot uygulama ile sınanmıştır.

3.4. Araştırmada Kullanılan Aracın Özellikleri

Yarı yapılandırılmış görüşme formunun müdürlere yönelik hazırlanmış olan formu dört ana bölümden oluşmaktadır. Formun A bölümünde müdürlerin genel bilgilerinin elde edilmesi amacıyla cinsiyeti, hizmet yılı, yaşı, mezun olduğu fakülte, çalıştığı okul türü bilgilerine yönelik sorular yer almaktadır.

B bölümünde ise beden eğitiminin önemi, öğrenciye katkıları, öğrencilerin beden eğitimine karşı ilgileri, haftalık beden eğitimi dersi saatinin yeterli olup olmadığı, velilerin beden eğitimine bakış açıları, diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, okul yöneticilerinin beden eğitimi dersine verdiği önemi belirlemek amacıyla beden eğitimi dersine yönelik tutumlarla ilgili sorular yer almaktadır.

C bölümünde ise beden eğitimi dersinin müfredatta belirtilen gerçekleştirme düzeyi, beden eğitimi dersinin etkili işlemesi açısından okulun olanaklarının yeterli olup olmadığı, SBS, ÖSS gibi sınavların beden eğitimi dersinin etkili işlenmesine engel olup olmadığı, beden eğitiminin diğer derslerdeki başarısıyla ilgili olup olmadığı, öğrencinin akademik başarısına etkisi, disiplin sorununu hangi yönde etkilediğini belirlemek amacıyla beden eğitimi dersinin uygulamalarına ilişkin sorular yer almaktadır.

D bölümünde ise kendi çocuğunun ileride sporcu olmasını isteyip istememesi, ülkemizde dünya olimpiyat şampiyonlarının neden az yetiştiğini ve okuldaki beden eğitimi dersinin başarılı sporcu yetiştirmedeki rolünü, başka eklemek istediği bir şey olup olmadığını belirlemek amacıyla beden eğitimi dersine ilişkin genel bilgiler ile ilgili sorular yer almaktadır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunun öğretmenlere yönelik hazırlanmış olan formu dört ana bölümden oluşmaktadır. Formun A bölümünde öğretmenlerin genel bilgilerinin elde edilmesi amacıyla cinsiyeti, hizmet yılı, yaşı, mezun olduğu fakülte, çalıştığı okul türü bilgilerine yönelik sorular yer almaktadır.

B bölümünde ise beden eğitiminin önemi, öğrenciye katkıları, öğrencilerin beden eğitimine karşı ilgileri, haftalık beden eğitimi dersi saatinin yeterli olup olmadığı, velilerin beden eğitimine bakış açıları, diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, okul yöneticilerinin beden eğitimi dersine verdiği önemi belirlemek amacıyla beden eğitimi dersine yönelik tutumlarla ilgili sorular yer almaktadır.

C bölümünde ise beden eğitimi dersinin müfredatta belirtilen gerçekleştirme düzeyi, beden eğitimi dersinin etkili işlemesi açısından okulun olanaklarının yeterli olup olmadığı, SBS, ÖSS gibi sınavların beden eğitimi dersinin etkili işlenmesine engel olup olmadığı, beden eğitiminin diğer derslerdeki başarısıyla ilgili olup olmadığı, öğrencinin akademik başarısına etkisi, disiplin sorununu hangi yönde etkilediğini belirlemek amacıyla beden eğitimi dersinin uygulamalarına ilişkin sorular yer almaktadır.

D bölümünde ise kendi çocuğunun ilerde sporcu olmasını isteyip istememesi, ülkemizde dünya olimpiyat şampiyonlarının neden az yetiştiğini ve okuldaki beden eğitimi dersinin başarılı sporcu yetiştirmedeki rolünü, başka eklemek istediği bir şey olup olmadığını belirlemek amacıyla beden eğitimi dersine ilişkin genel bilgiler ile ilgili sorular yer almaktadır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunun velilere yönelik hazırlanmış olan formu dört ana bölüme ayrılmıştır. Formun A bölümünde velilerin genel bilgilerinin elde edilmesi amacıyla cinsiyetine, yaşına, mezun olduğu okula, mesleğine yönelik sorular yer almaktadır.

B bölümünde ise beden eğitiminin önemi, çocuğa katkıları, çocukların beden eğitimine karşı ilgileri, haftalık beden eğitimi dersi saatinin yeterli olup olmadığı, diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, okul yöneticilerinin beden eğitimi dersine verdiği önemi belirlemek amacıyla beden eğitimi dersine yönelik tutumlarla ilgili sorular yer almaktadır.

C bölümünde ise beden eğitimi dersinin etkili işlemesi açısından okulun olanaklarının yeterli olup olmadığı, SBS, ÖSS gibi sınavların beden eğitimi dersinin etkili işlenmesine engel olup olmadığı, beden eğitiminin diğer derslerdeki başarısıyla ilgili olup olmadığı, çocuğun akademik başarısına etkisi, disiplin sorununu hangi yönde etkilediğini belirlemek amacıyla beden eğitimi dersinin uygulamalarına ilişkin sorular yer almaktadır.

D bölümünde ise kendi çocuğunun ilerde sporcu olmasını isteyip istememesi, ülkemizde dünya olimpiyat şampiyonlarının neden az yetiştiğini ve okuldaki beden eğitimi dersinin başarılı sporcu yetiştirmedeki rolünü, başka eklemek istediği bir şey olup olmadığını belirlemek amacıyla beden eğitimi dersine ilişkin genel bilgiler ile ilgili sorular yer almaktadır.

3.5. Verilerin Analizi

Yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilen veriler ses kaydı cihazıyla kaydedilerek kâğıt üzerine dökülmüştür. Bu veriler paragraf düzeyinde değerlendirilirken görüşme sırasındaki gözlemlerde analiz yapılırken göz önünde tutulmuş. Veri analizi sürecinde nitel araştırma metotlarında sıkça kullanılan “sürekli karşılaştırmalı analiz” yöntemi kullanılmıştır (Glaser ve Strauss, 1997, Aktaran: Ekiz, 2003, s. 84). Bu metotta tüme varım yöntemi kullanılmaktadır. Verilerin önceden düzenlenmiş kategorilere göre analiz edilmesinden ziyade, veriler elde edildikten sonra kategorilere ayrılmıştır (Ekiz, 2003). Bu işlem sürecinde, temellendirilmiş kuram yaklaşımı çerçevesinde, elde edilen veriler incelenerek, sürekli karşılaştırmalar yapılarak benzer veriler sınıflandırılıp kategoriler elde edilmiştir. Elde edilen bu kategoriler tablolar halinde sunulmuş ve tablodaki veriler araştırmaya katılan katılımcıların görüşmelerinde kaydedilen konuşma metinleriyle desteklenmiştir. Elde edilen bulgular literatürle desteklenerek tartışılmış ve yorumlanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR

4.1. Müdürlerin Veri Analizi

4.1.1. Genel Bilgiler

Müdürlere hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formundan A bölümündeki sorular, araştırmaya katılan müdürler hakkında genel bilgileri elde etmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu bölümde müdürlerin cinsiyetleri, yaşları, mezun olduğu fakülte, hizmet yılı, çalıştıkları okul türleri ile ilgili veriler elde edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.1: Müdürlerin Genel Bilgileri

Müdür	Cinsiyet	Yaş	Hizmet Yılı	Mezun Olduğu Fakülte	Çalıştığı Okul Türü
M.1	E	45	23	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	İlköğretim
M.2	E	50	30	Samsun Yüksek İslam Enstitüsü	İlköğretim
M.3	E	52	29	Hacettepe Üniversitesi	Lise
M.4	E	40	15	Gazi Üniversitesi	İlköğretim
M.5	E	47	19	Hacettepe Üniversitesi	Lise
M.6	E	52	31	Karadeniz Teknik Üniversitesi	İlköğretim
M.7	E	54	30	Gazi Üniversitesi	Lise
M.8	E	54	31	Gazi Üniversitesi	Lise
M.9	E	50	28	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Lise
M.10	E	44	20	Hacettepe Üniversitesi	İlköğretim

Araştırmada örneklem grubu olarak belirlenen müdürlerin genel bilgilerine bakıldığında yaşlarının 40 ile 54 arasında, hizmet yılları 15 ile 31 yılları arasında farklılık göstermektedir.

Cinsiyetlerine bakıldığında soruları cevaplayan müdürlerin hepsinin erkek olduğu görülmektedir.

Çalıştığı okul türüne bakıldığında müdürlerin 5'inin ilköğretimde, 5'inin de lisede görev yaptığı görölmektedir.

4.1.2. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlar

Araştırmaya katılan 10 müdürün beden eğitimi dersine yönelik tutumları B bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.2: Müdürlerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları

	Müdür 1	Müdür 2	Müdür 3	Müdür 4	Müdür 5	Müdür 6	Müdür 7	Müdür 8	Müdür 9	Müdür 10
Cinsiyet	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek
1.	Önemli	Önemli Değil	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli
2.	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır
3.	Yetersiz	Yetersiz	Yeterli	Yetersiz	Yetersiz	Yeterli	Yetersiz	Yetersiz	Yetersiz	Yetersiz
4.	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili
5.	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayrı Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor
6.	Olumlu	Olumlu ve Olumsuz	Olumlu ve Olumsuz	Olumlu	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz
7.	Olumlu	Olumsuz	Olumlu	Olumsuz	Olumlu	Olumlu	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumlu
8.	Önem veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor	Önem veriliyor	Önem veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor

1. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz?
2. Beden Eğitimi dersinin öğrencinin gelişim alanlarına etkisi var mıdır?
3. Sizce Beden Eğitimi dersinin haftalık programdaki saati yeterlimidir?
4. Öğrencilerin Beden Eğitimi dersine karşı ilgilerini ne düzeyde buluyorsunuz?
5. Öğrenciler Beden Eğitimi dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapıyor mu?
6. Sizce velilerinizin Beden Eğitimi dersine bakış açıları nasıldır?
7. Beden Eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin BE dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
8. Okul yöneticilerinin Beden Eğitimi verdiğini önemi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz? Sorusuna M.2 hariç tamamı önemli buluyoruz cevabını vermiştir. Önemli olduğunu belirten müdürlerin cevapları şu şekilde olmuştur;

“Bana göre bir matematik dersi kadar önemli bir ders. Çocuğun hareket etmesi bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacı da beden eğitimi dersi karşılamaktadır.”(M.1)

“Önemli olduğu kesinlikle yadsınamaz bir gerçek spora dayalı bir ders olduğu için bence önemli. Sporun insan yaşamı için önemi büyük.”(M.5)

“Önemli olduğunu düşünüyorum. Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur sözü gereği öğrencilerin beden eğitimi dersi almasını isterim.”(M.7)

Önemsiz olduğunu belirten M.2'nin cevabı da şu şekilde olmuştur;

“Diğer dersler kadar önemli bulmuyorum. Çünkü eğer insan bilinçli bir yaşam sürdürüyorsa beden eğitimini bir şekilde karşılar.”(M.2)

Beden Eğitimi dersinin öğrencinin gelişim alanlarına etkisi var mıdır? Sorusuna bütün müdürler vardır cevabını vermiştir. Vardır diyen müdürlerin cevapları şu şekilde olmuştur;

“Bedensel anlamda bir gelişme sağlamaktadır. Beden eğitimi dersinde başarı olan öğrencinin kendine güveni artmakta buda onu psikolojik olarak rahatlatmaktadır.”(M.3)

“Fiziksel sosyal gelişim alanlarına etkisi vardır. Çocukların kendi vücutlarına barışık olmalarını sağlayan bir derstir. Bu anlamda gelişime etkisi var.”(M.5)

“Beden eğitimi dersinin fiziksel ve sosyal gelişimine katkısı olduğunu düşünüyorum. Duygusal gelişimine katkısı ise öğrenci sosyal olarak gelişirse, duygusal olarak da insana vereceği değerlerin gelişmesi açısından yararlı olacağını düşünüyorum.”(M.7)

Sizce Beden Eğitimi dersinin haftalık programdaki saati yeterlimidir? Sorusuna yeterli diyen iki müdür bulunmaktadır. Yeterli diyenlerin yanıtları şöyle olmuştur;

“Yeterlidir. Gerekli çalışmalar bu saat içerisinde sığdırılır.”(M.2)

“ İki saat yeterli buluyorum. Çünkü amaca uygun hareket edilirse bu saat yeterlidir.”(M.6)

Yetersiz bulardan şu yanıtlar gelmiştir;

“ Kesinlikle yeterli değildir. Çünkü öğrenciler giyinip diğer derslere zor yetişiyorlar. Buda öğrencileri ve öğretmenleri etkiliyor.”(M.5)

“Kesinlikle az. Çünkü çocuklar bu gibi derslerde rahatlıyorlar ama bu ayrılan saat dilimi rahatlamaları açısından yetersiz. Çok fazla bir etkinlik yapılamıyor. Yapılsa da yarım kalıyor. Bu anlamda da bakınca teresizdir.”(M.9)

Öğrencilerin Beden Eğitimi dersine karşı ilgilerini ne düzeyde buluyorsunuz? Siz bu ilgi ve istekleri yeterince karşılayabiliyor musunuz? Sorusuna bütün müdürler öğrencilerin ilgili olduğunu ifade etmiştir. Açıklamaları da şu şekilde olmuştur;

“İsteksiz öğrenci görmedim beden eğitimi dersine karşı. Ancak bedensel rahatsızlığı olan öğrenciler bu konu dışında sayılabilir. Okulun imkânları ölçüsünde biz bu ilgiyi karşılamaya çalışıyoruz.”(M.3)

“Yeterli düzeyde ilgileri var ama öğrenciler beden eğitimi dersinin teorik kısmını pek sevmiyorlar onlara uygulama kısmı daha zevkli geliyor. Okul olarak da bu ilgiyi karşıladığımızı düşünüyorum.”(M.5)

“Öğrencilerin ilgileri oldukça fazladır. Farklı spor dallarıyla uğraştıklarından yeterince ilgileri var. Ancak süre sıkıntısı var. Bu yüzden ilgilerini karşılayamaya biliyoruz.”(M.10)

Öğrenciler BE dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapıyor mu? Sorusuna müdürlerin tamamı ayırım yapıyor ifadesini kullanmışlardır. Açıklamaları da şu şekilde olmuştur;

“Ayrım yapmaktadır. Çünkü hobisi gereği yapabileceği bir spor dalıyla uğraşacaktır ve daha rahat hareket edecektir.”(M.7)

“Diğer derslere oranla daha rahat hareket ettikleri için beden eğitimi dersine daha ilgililer.”(M.2)

“Öğrenciler beden eğitimi dersini bir rahatlama olarak gördükleri için diğer derslere oranla daha ilgi ve alakaları fazla. Bu nedenle bir ayırım söz konusu.”(M.5)

Sizce velilerinizin Beden Eğitimi dersine bakış açıları nasıldır? Sorusuna müdürlerden 4 tanesi olumlu demiştir. Sorusuna müdürlerin 4Ü olumlu cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekilde gelmiştir;

“Veliler olumsuz bir bakış açıları yok. Müsabakaya giren öğrenci velilerinden izin aldığımızda herhangi bir sorun yaşamıyoruz.”(M.1)

“Velilerin bakış açıları olumlu. Çocukları beden eğitiminde rahatladığını eğlendiğini düşünüyorlar.”(M.3)

4’ü ise olumsuz demiştir. Olumsuz diyenlerden ise cevapları şu sekil de gelmiştir;

“Veliler be dersini önemsemiyorlar. Sadece be notu düşük olursa niye böyle diye tepki gösteriyorlar.”(M.4)

“Veliler bu dersi diğer dersle oranla daha kolay zorluk derecesi az bir ders olarak görüyorlar. Ve buna göre önem dereceleri azalıyor bu derse karşı.”(M.9)

İkisi ise olum veya olumsuz olabildiğini söylemiştir.

“Her veli bu konuya farklı bakıyor, herhangi bir genelleme yapamayacağım.”(M.2)

“Velilerin bakış açıları olumlu olumsuz herhangi bir açıklamaya rastlamadım.”(M.3)

Beden Eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin Beden Eğitimi dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna müdürlerden 4 tanesi olumlu demiştir. Cevapları ise şu şekilde vermiştir;

“Beden eğitimi dersine bakış açıları olumlu. Onlarda beden eğitimi dersinin öğrencinin gelişim alanlarına katkısını bildiklerinden dolayı olumlu bakıyorlar.”(M.1)

“Olumlu ve önemli görülüyor. Rahatlamış öğrencinin daha başarılı olacağını biliyorlar.”(M.10)

Olumsuz diyenlerin yanıtları şu şekilde olmuştur;

“Öğretmenler öğrencilerin beden eğitimi dersinden çıkıp kendi derslerine hazırlanmada yaşadıkları sıkıntıdan şikâyetliler. Teneffüs saatleri az olduğu için yeterli zaman olmuyor hazırlanmaya ve diğer ders saati işgal ediliyor.”(M.3)

“Herkes kendi branşına önem veriyorlar. Çok da önem verdikleri söylenemez.”(M.8)

Okul yöneticilerinin Beden Eğitime verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna tamamı önem veriliyor cevabını vermiştir. Cevapları şu şekildedir;

“İnsan sağlığı açısından baktığımızda bizler yönetici olarak bu dersin ne kadar önemli olduğunu anlıyoruz.”(M.3)

“Yeterince önem veriliyor. Çeşitli spor dalların da başarısı da var okulun.”(M.4)

“Yöneticiler olarak gerekli ilgiyi gösterdiğimiz düşünüyorum. Onlara gerekli yardımı sağlıyoruz.”(M.5)

4.1.3. Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşler

Araştırmaya katılan 10 müdürün beden eğitimi dersinin uygulamasına ilişkin görüşler C bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.3: Müdürlerin Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşleri

	Müdür 1	Müdür 2	Müdür 3	Müdür 4	Müdür 5	Müdür 6	Müdür 7	Müdür 8	Müdür 9	Müdür 10
Cinsiyet	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek
1.	Yeterli Düzeyde	Yeterli Düzeyde	Yeterli Düzeyde	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde	Yeterli Düzeyde	Yeterli Düzeyde	Yeterli Düzeyde	Yeterli Düzeyde	Yeterli Düzeyde Değil
2.	Yeterlidir	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli	Yeterli	Yeterli Değil	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli Değil
3.	Engel Oluyor	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Oluyor	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Oluyor	Engel Olmaz	Engel Olmaz
4.	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	Yok	İlişkili	İlişkili
5.	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu
6.	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu

1. Okulunuzda Beden Eğitimi dersinin müfredatta belirtilen hedeflerini gerçekleştirme düzeyiniz nedir?
2. Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesi açısından okulunuzun olanaklarını yeterli buluyor musunuz?
3. SBS, ÖSS gibi sınavların Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu düşünüyor musunuz?
4. Beden Eğitimi dersinin öğrencinin diğer derslerdeki başarısıyla ilişkisi var mıdır?
5. Beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik (özellikle sınav) başarılarını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz?
6. Sizde Beden eğitim dersi okuldaki disiplini sorununu hangi yönde etkiliyor?

Okulunuzda Beden Eğitimi dersinin müfredatta belirtilen hedeflerini gerçekleştirme düzeyiniz nedir? Bu konuda karşılaştığınız sorunlar nelerdir? Sorusuna müdürlerden iki tanesi yeterli düzeyde değil cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Program tam olarak müfredata uygun gitmiyor. Bu öğretmenden, programın öğrenciye ve okula uymadığından kaynaklanıyor.”(M.4)

“Müfredattaki kazanımları gerçekleştirme düzeyimiz pek yeterli değil. Ders saatlerinin kısa olması ve okulun fiziki yapısının beden eğitimi dersini işlemede yetersiz olması buna sebep.”(M.10)

Yeterli düzeyde gerçekleştiriyoruz cevabını veren müdürlerin cevapları şu şekildedir;

“Beden eğitimi kazanımlarını gerçekleştirme düzeyimiz yüksek diye düşünüyorum. Kazanımlar dışında faaliyet alanlarımız ve çalışmalarımız oluyor.”(M.1)

“Gerekli fiziki alanlar yeterli olduğu için bu hedefleri gerçekleştirme düzeyimiz yüksek diye bilirim. Karşılaştığımız sorunlar var tabi. Daha iyi olması açısından eksikler var.”(M.9)

“Eğer gerekli fiziki ve araç gereç imkânları varsa müfredatta olan kazanımların sağlanması kolay olur. Bizde bu fiziki imkanlar doğrultusunda bu kazanımları gerçekleştirdiğimize inanıyorum.”(M.3)

Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesi açısından okulunuzun olanaklarını yeterli buluyor musunuz? Sizce eksiklikler nelerdir? Sorusuna yeterli cevabını veren müdür sayısı altıdır. cevapları şu şekilde sıralayabiliriz;

“Bizim okulumuz şanslı bu konuda. Gerekli alan ve araçlar var ama daha üst düzeyde de çalışmaların yapılacağı alanlar olmalı tabi ki bizimde buna ihtiyacımız var. Çünkü okul olarak potansiyel fazla.”(M:5)

“Yeterli olduğunu düşünüyorum. Bahçe geniş ama spor salonu olsa daha iyi olur.”(M.4)

Yeterli değil cevabını veren m¼d¼rlerin cevapları ise şoyledir;

“Okulun olanakları bu konuda yeterli değil. Yeterli fiziki alanlarımız yok araç ve gereç konusunda sıkıntılar yaşanıyor.”(M.3)

“Okulumuzun olanaklarını yeterli bulmuyorum. Fiziki alan olsun gerekli spor malzemesi olsun eksikler yaşıyoruz.”(M.10)

SBS, ÖSS gibi sınavların Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu d¼ř¼n¼yor musunuz? Sorusuna m¼d¼rlerden yedi tanesi engel olmaz cevabını vermiştir. Cevapları şu şekilde;

“Engel olduğunu d¼ř¼nm¼yorum. Rahatlamış öğrenci sınavlara daha iyi çalışabilir, hazırlanabilir. Başarılı olma ihtimali artar.”(M.6)

“Yok d¼ř¼nm¼yorum. Bu gibi sınavlar bu dersin işlenmesinde engel değil ve olmamalı.”(M.6)

“Hayır, engel değildir. Tam tersi bir etki söz konusu. Öğrencilerin rahatlayıp, çalışması açasından önemlidir.”(M.9)

Engel olur diyenlerin cevapları şu şekildedir;

“Evet, engel oluşturuyor. Öğretmen ders dışı çalışmalar yapmaya kalktığında öğrencilerin bu gibi sınavlara hazırlanmak için gittiği dersaneler buna engel oluyor.”(M.1)

“Öğrenci sınav için beden eğitimi dersinde kendini yormak istemiyor. Ders çalışmak istiyor. Bu yüzden engel oluyor.”(M.8)

“Beden eğitiminde soru çıkmadığından öğrenciler beden eğitimi dersi yerine ders çalışmayı d¼ř¼n¼yorlar. Be dersi önemsenmeyebiliyor.”(M.4)

Beden Eğitimi dersinin öğrencinin diğer derslerdeki başarısıyla ilişkisi var mıdır? Kısaca açıklar mısınız? Sorusuna müdürlerini tamamı ilişkili cevabını vermiştir. Cevaplar şu kilde yanıtlanmıştır;

“Öteki derslerde başarıyı artıran etken öğrencinin ruhsal yönden sağlam olmasıdır. Beden eğitimi dersi de bu amacı karşılar durumdadır.”(M.1)

“Var. Öğrenciler bir anlamda bu derslerde enerjisini boşaltıyor ve diğer derslere daha rahat bir şekilde giriyorlar.”(M.5)

“Beden eğitimi dersinde öğrenci bedensel anlamda ruhsal anlamda rahatlamakta yani dinlenmekte buda sınavlarına akademik başarısına yansiyacaktır.”(M.9)

“Kendine güveni gelişen çocuk derslerde olsun daha başarılı olabiliyor.”(M.4)

Beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik (özellikle sınav) başarılarını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz? Neden? Sorusuna müdürlerin tamamı olumlu etkiler demiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Akademik anlamda öğrenciye herhangi bir olumsuz tarafı yoktur diye düşünüyorum. Çocuklar bu gibi derslerde kendilerini daha iyi ifade ettiklerinden ve biraz olsun streslerini attıklarından. Sınavlara daha rahat girmekteler ve başarıyı yakalamaktalar.”(M.3)

“Hayır düşünmüyorum. Çünkü çocuklar sınavlardaki streslerini bu gibi derslerde atıyorlar. Ya da bu gibi derslerde o stresi dengeliyorlar baş etmeyi öğreniyorlar.”(M.5)

“Beden eğitimi dersinde öğrenci bedensel anlamda ruhsal anlamda rahatlamakta yani dinlenmekte buda sınavlarına akademik başarısına yansiyacaktır.”(M.9)

Sizce Beden eğitim dersi okuldaki disiplin sorununu hangi yönde etkiliyor? Sizce Beden Eğitimi dersi öğrencilerin davranışlarını etkiliyor mu? Bu etki ne yöndedir? Sorusuna müdürlerin tamamı *olumlu yönde etkiler cevabını vermiştir.*

“Beden eğitimi dersinde öğrenciler kurallara uyma davranışlarını öğrendiklerinden buda disiplin sorunlarını olumlu etkiliyor.”(M.1)

“Disiplin sorunlarını olumlu yönde etkiliyor. Öğrenciler nasıl davranmasını gerektiğini bu derste öğreniyor.”(M.2)

4.1.4. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşler

Araştırmaya katılan 10 müdürün beden eğitimi dersine ilişkin genel görüşler D bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.4: Müdürlerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşleri

	Müdür 1	Müdür 2	Müdür 3	Müdür 4	Müdür 5	Müdür 6	Müdür 7	Müdür 8	Müdür 9	Müdür 10
Cinsiyet	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek
1.	Onaylamam	Onaylamam	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım
2.	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum
3.	Var	Yok	Var	Var	Yok	Var	Var	Var	Var	Var

1. Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onaylarımsınız?
2. Ülkemizde Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetiştiğine katılıyor musunuz?
3. Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz?

Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onaylırsınız? Neden? Sorusuna müdürlerden sekiz tanesi onaylarını cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Kesinlikle onaylarım. Çünkü sporu yaşamımızın belli bir yerine yerleştirmeliyiz eğer sağlıklı bir yaşam istiyorsak.”(M.5)

“Onaylarım. Çünkü Beden eğitimi dersi insan sağlığını olumlu yönde etkiliyor. Çocuğumun da sağlıklı bir yaşam sürdürmesini neden istemeyeyim ki!”(M.3)

“Onaylarım . Spor seven bir birey olarak onu desteklerim eğer tabi ki bu konuda yetenekli ve ilgiliyse.”(M.9)

Onaylamam diyenlerin cevapları da şu şekildedir;

“Onaylamam çünkü şuan beden eğitimi öğretmenleri atamaları çok düşük.”(M.1)

“Sporu bir meslek olarak seçmesini onaylamam çünkü gerekli görmüyorum.”(M.2)

Ülkemizde Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetiştiğine katılıyor musunuz? Sizce neden? Sorusuna müdürlerin tamamı katılıyorum demiştir. Sorular şu şekilde yanıtlanmıştır;

“Katılıyorum. Gerekli önemi vermediğimiz için ve gerekli yönlendirmeleri yapmadığımızdan kaynaklanıyor.”(M.1)

“Katılıyorum. Alt yapı eksikliğinden olabilir. Okullarda bu anlamda yeni düzenlemeler yapılmalı program olsun fiziki alan olsun yeni düzenlemeler yapılmalı. Okullarda bu anlamda çok eksikler var.”(M.3)

“Katılıyorum. Alt yapı eksikliğinden kaynaklanmakta ve spora ve sporcuya verilen önemden kaynaklanmaktadır.”(M.9)

“Katılıyorum. Devlet yanlış politikalar sergilemekte. Şehrin bulunduğu coğrafi konumu iyi tespit edip ona göre alanlar yapmalı. Halkı bu anlamda bilinçlendirmeli. Ve şu da var biz spor deyince sade futbol anlıyoruz bu artık değişmeli diğer alanlara da gereken ilgi gösterilmeli.”(M.5)

Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz? Sorusuna müdürlerden 8 tanesi var cevabı vermiştir. Cevaplar şu şekilde olmaktadır;

“Okullar bu anlamda onlar için başlangıç noktası. Burada alınan sevgi ilerde büyük bir sporcu olmada ilk adım. Ama okullar bu konuda bu sevgiyi aşılamaya özen göstermelidir.”(M.3)

“Evet var. Yeteneğinin tespit edilmesi okullarda oluyor. Temeli okullarda atılıyor.”(M.6)

“Vardır diyebiliriz ama beden eğitimi öğretmene büyük bir sorumluluk düşmekte. O başarılı öğrenciyi far etmesi onunla ilgilenmesi lazım. Bu konuda dikkatli davranılmalıdır.”(M.9)

“Evet, okulun katkısı var. Başarıya ulaşmada yeterli eğitimi en baştan almalar önemli. Ağaç yaş iken eğilir.”(M.7)

Yok diyenlerin cevapları şu şekilde olmuştur;

“Eğer öğrenciler spor okullarına yönlendirilirse olabilir. Ama okullarda olmaz.”(M.2)

“Okulda kısa vade de çalışmalar yapılıyor ve o kadar potansiyele sahip okullarda bir tane olsun sporcu yetiştiremiyoruz.”(M.5)

4.2. Öğretmenlerin Veri Analizi

4.2.1. Genel Bilgiler

Öğretmenlere hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formundan A bölümündeki sorular, araştırmaya katılan öğretmenler hakkında genel bilgileri elde etmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu bölümde öğretmenlerin cinsiyetleri, yaşları, mezun olduğu fakülte, hizmet yılı, çalıştıkları okul türleri ile ilgili veriler elde edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.5: Öğretmenlerin Genel Bilgileri

Öğretmen	Cinsiyet	Yaş	Hizmet Yılı	Fakülte	Çalıştığı Okul Türü
Sınıf Öğretmenliği	Erkek	46	24	Karadeniz Teknik Üniversitesi	İlköğretim
Türkçe Öğretmenliği	Erkek	34	11	Karadeniz Teknik Üniversitesi	İlköğretim
Fen Bilgisi Öğretmenliği	Bayan	35	12	On Dokuz Mayıs Üniversitesi	İlköğretim
Sınıf Öğretmenliği	Erkek	38	13	On Dokuz Mayıs Üniversitesi	İlköğretim
Sınıf Öğretmenliği	Erkek	45	25	Giresun Üniversitesi	İlköğretim
Matematik Öğretmenliği	Bayan	46	18	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Lise
Matematik Öğretmenliği	Bayan	30	7	Karadeniz Teknik Üniversitesi	İlköğretim
Sınıf Öğretmenliği	Erkek	42	13	Uludağ Üniversitesi	İlköğretim
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	Erkek	42	18	Marmara Üniversitesi	İlköğretim
Türkçe Öğretmenliği	Erkek	30	9	Atatürk Üniversitesi	İlköğretim

Araştırmada örneklem grubu olarak belirlenen öğretmenlerin geçmiş bilgilerine bakıldığında yaşlarının 30 ile 46 arasında, hizmet yılları 7 ile 25 yılları arasında farklılık göstermektedir. Ayrıca öğretmenlerin 4'ü sınıf öğretmeni, 2'si Türkçe öğretmeni, 2'si matematik, 1 sosyal bilgiler ve 1'i de fen bilgisi öğretmenidir.

Cinsiyetlerine bakıldığında 3 bayan, 7 erkekten oluşan katılımcılar soruları cevaplandırmıştır.

Öğretmenlerin 3'ü lisede, 7'si de İlköğretimde görev yapmaktadır.

4.2.2. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlar

Araştırmaya katılan 10 öğretmenin beden eğitimi dersine yönelik tutumları B bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.6: Öğretmenlerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları

	Sınıf Öğret.	Türkçe Öğret.	Fen Bilgisi Öğret	Sınıf Öğret.	Sosyal Bil.Öğret	Mat. Öğret	Fen Bil.Öğret	Sınıf Öğret.	Sosyal Bil.Öğret	Türkçe Öğret.	Mat.Öğret
Cinsiyet	Erkek	Erkek	Bayan	Erkek	Erkek	Bayan	Bayan	Erkek	Erkek	Erkek	Bayan
1.	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır	Önemli Vardır
2.	Yeterli	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli	Yeterli	Yeterli Değil
3.	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili
4.	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor	Ayrımlı Yapıyor
5.	Olumsuz Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz Olumsuz	Olumsuz Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz	Olumsuz
6.	Olumsuz Olumsuz	Olumlu	Olumlu Olumsuz	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu
7.	Önem Veriliyor	Önem veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor	Önem veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Verilmiyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor	Önem Veriliyor
8.											

1. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz?
2. Beden Eğitimi dersinin öğrencinin gelişim alanlarına etkisi var mıdır?
3. Sizde Beden eğitimi dersinin haftalık programdaki saati yeterlidir mi?
4. Öğrencilerin Beden eğitimi dersine karşı ilgilerini ne düzeyde buluyorsunuz?
5. Öğrenciler Beden eğitimi dersi ile diğer dersler arasında ayrım yapıyor mu?
6. Sizde velilerinizin Beden eğitimi dersine bakış açıları nasıldır?
7. Beden eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin Beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
8. Okul yöneticilerinin Beden eğitimi dersine verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz? Sorusuna bütün öğretmenler önemli cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Enerjisini bu derste harcadığı için diğer derslere daha rahatlamış olarak giriyor. Bu yönden önemli bir ders.”(T.Ö.1)

“Bazı beceri ve yeteneklerin kazandırılması açısından önemli bir ders.”(S.Ö.2)

“Diğer dersler kadar önemli bir dersi. Hatta diğer derslerden daha önemli buluyorum. Öğrenciler bu derste oyun oynuyorlar kendilerini rahat bir şekilde ifade ediyorlar hatta ödül alan öğrencilerimiz var bu açıdan bence önemlidir.”(M.Ö.1)

Beden Eğitimi dersinin öğrencinin gelişim alanlarına etkisi var mıdır? Sorusuna öğretmenlerin hepsi vardır cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Fiziksel gelişime esneklik katkı sağlıyor. Psikolojik kendine güvenini kazanmasına yardım ediyor. İsteksiz sorunlu öğrencileri ders dışı etkinliklerle sosyalleşmesini sağlıyor. Kazanma kaybetme duygusunu öğrenebiliyor.”(F.B.Ö.1)

“Fiziksel gelişimine psikolojik gelişimine sosyal gelişimine etkisi olduğunu düşünüyorum. Öğrenciler bu derste daha aktif oluyorlar daha olumlu ilişkiler kuruyorlar birlikte bir şeyler yapıyorlar buda gelişim alanlarına etkiliyor doğal olarak.”(M.Ö.1)

“Tabi ki gelişime etkisi var. Özellikle Fiziksel gelişime psikolojik gelişime etkisi var. Çocuğun hem kendine olan güvenine hem de kendi gelişimine etkisi vardır.”(T.Ö.2)

Sizce Beden eğitimi dersinin haftalık programdaki saati yeterlidir? Sorusuna dört öğretmen yeterli cevabını vermiştir. Cevapları şu şekildedir;

“Bence yeterlidir. Haftada iki saatlik bir ders. Diğer ders dağılımına baktığımızda yeterlidir”(T.Ö.2)

“Bana göre yeterli buluyorum. Bizim kademedede iki saat ayrılıyor bu ders için.”(S.Ö.1)

Yeterli değil cevabını verenlerin cevapları şu şekilde sıralanmıştır;

“Yeterli değildir çocukların giyinip soyunması açısından baya zaman gidiyor.”(S.Ö.2)

“Yeterli değil 2 saatte vermek istenilen verilmiyor. Daha fazla olmalı.”(S.Ö.4)

“Yeterli değildir. Değişen programla birlikte haftada bir saat yeterli değildir. Öğrencilerin beden eğitimi dersine hazırlamaları ve daha sonra ki derse hazırlanmaları açısından sıkıntıları var. Zamanları yetmiyor bu konuda.”(M.Ö.1)

Öğrencilerin Beden eğitimi dersine karşı ilgilerini ne düzeyde buluyorsunuz? Siz bu ilgi ve istekleri yeterince karşılayabiliyor musunuz? Sorusuna öğretmenlerin tümü öğrencilerin ilgili olduklarını ifade etmişlerdir. Cevaplar şu şekildedir;

“İlgi süper. Saatlerce be dersi yapabilirler. Çünkü oyuna meraklı oluyorlar özellikle ilköğretimde.”(F.B.Ö)

“Öğrencilerin ilgisi bir hayli fazla. Ama okul olarak bu ilgi pek karşılanamıyor. Ders saati olarak bakarsak pek yeterli değil.”(M.Ö.1)

“Çok fazla. Öğrenciler daha çok ders olarak değil de eğlence amaçlı görüyorlar bu dersi. Buda ilgiyi artırıyor. Okul olarak ta bu ilgi karşılanıyor gözlemlediğimiz kadarıyla.”(M.Ö.2)

Öğrenciler Beden eğitimi dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapıyor mu? Sorusuna öğretmenlerin sekiz tanesi ayırım yapıyor ifadesini kullanmışlardır. Cevaplarını şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Yapıyor. Oyun eğlence olarak görüyorlar. Rahatladıkları için seviyorlar. Ders olarak çok görmüyorlar.”(T.Ö.1)

“Ayrım yapılıyor. İlkokul birinci kademedede daha çok ilgi gösteriliyor. Çocuklar beden eğitimi dersini oyun olarak gördüklerinden daha çok ilgi gösteriyorlar.”(S.Ö.3)

“Yapılıyor. Çünkü daha rahat hareket ediyorlar. Oyun oynuyorlar. Deşarj oluyorlar.”(S.Ö.4)

Ayrı yapmıyor diye öğretmen soruyu şu şekilde yanıtlamıştır;

“Beden eğitimi dersini daha çok ilgililer ama ayrım yaptıklarını düşünmüyorum.”(M.Ö.1)

Hem yapılıyor hem de yapılmıyor diyen öğretmenin cevabı şu şekildedir;

“Genelleme yapmak doğru değil çünkü bazı öğrenciler beden eğitimi dersini daha çok seviyor bazı öğrenciler ise hiç ilgi göstermiyor.”(M.Ö.2)

Sizece velilerinizin Beden eğitimi dersine bakış açıları nasıldır? Sorusuna öğretmenlerden 5 tanesi olumlu cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Diğer derslere nasıl bakıyorlarsa beden eğitimi dersine de aynı şekilde bakıyorlar diye düşünüyorum. Öğrencilerde ilgi ve istekli olunca velilerinde bakış açısı olumlu.”(M.Ö.1)

“Velilerde bizim gibi bakıyorlar. Yıllarca beden eğitimi dersi bir boş ders olarak görüldü ama bu zamanla değişti. Bu derse yönelik atamaların gerçekleşmesi, fiziksel olarak donanımlarını artırılması tabi ki velilere de bir bilinç kazandırdı.”(T.Ö.2)

“Velilerde çocuklarını spor aktivitelerine yönlendirmeye çalışıyorlar. Bu anlamda olumlu bakıyorlar bu derse.”(S.Ö.2)

Olumsuz cevabını 3 öğretmen vermiştir. Cevapları şu şekildedir;

“Şuan her şey SBS üzerine yönelik olduğu için velilerde bu derslere pek ilgi göstermiyorlar doğrusu.”(M.Ö.2)

“Beden eğitimi dersinde zayıf olursa öğrenciler veliler ilgi gösteriyorlar. Yoksa çok da önemli olarak görmüyorlar.” (T.Ö.1)

Olumlu ve olumsuz olabiliyor diyen öğretmenlerin cevapları şu şekildedir;

“Veliler eğitim düzeyine göre bakış açıları değişiyor. Eğitim düzeyi yüksek olan bireyler beden eğitimi dersinin gerekliliğine inanıyorlar.”(S.Ö.3)

Beden eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin Beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna 8 tane öğretmen olumlu cevabını vermiştir. Cevapları şu şekilde olmaktadır;

“Beden eğitimi dersinin faydalı olduğuna inandıkları için bu derse olumlu bakıyorlar.”(S.Ö.2)

“Bu dersin gerekli olduklarına inanıyorlar. Diğer öğretmenlerde bu dersin öğrencilerin fiziksel gelişimine, yeteneklerine etkisini gördükleri için önemli bir ders olarak görüyorlar.”(T.Ö.2)

“Her öğretmen her dersin öneminin farkında bunun içine de beden eğitimi dersi girmektedir.”(S.Ö.3)

Olumlu ve olumsuz diyenlerin cevabı şu şekilde olmuştur;

”İlk kademedede olumlu ama ikinci kademedede nota bağlı diğer öğretmenlerle beden eğitimine yönelik tutumları olumsuz olacak.”(S.Ö.1)

“Bazıları önem veriyor bazılar önemsemiyor. Öğretmenden öğretmene değişiyor.”(F.B.Ö)

Okul yöneticilerinin Beden eğitimi dersine verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna 9 tanesi önem veriliyor cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekilde gelmiştir;

“Yöneticilerde bu dersin ne kadar faydalı olduğunun bilincindeler ve bu dese bu önemi veriyorlar gerekli yardım ve desteği sağlıyorlar.”(S.Ö.2)

“Yöneticilerde aynı öğretmenler kadar bu dersin gerekliliğine inanıyorlar.”(S.Ö.3)

“Okul yönetiminin de bu derse bana göre önemli hassasiyet gösterdiklerine inanıyorum.”(T.Ö.2)

Önem verilmiyor cevabını verenin yanıtı şu şekilde olmuştur;

“ Önemli görmüyorlar bence. Fazla bir çabaları yok. Avrupa da daha önem veriliyor.” (S.Ö.4)

4.2.3. Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşler

Araştırmaya katılan 10 öğretmenin beden eğitimi dersinin uygulamasına ilişkin görüşler C bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.7: Öğretmenlerin Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşleri

Cinsiyet	Sınıf Öğret.		Türkçe Öğret.		Fen Bilgisi Öğret		Sınıf Öğret.		Sosyal Bil.Öğret		Mat. Öğret		Fen Bil.Öğret		Sınıf Öğret.		Sosyal Bil.Öğret		Türkçe Öğret.	
	Erkek	Yeterli Düzeyde Değil	Erkek	Yeterli Düzeyde Değil	Bayan	Yeterli Düzeyde Değil	Erkek	Yeterli Düzeyde Değil	Erkek	Yeterli Düzeyde Değil	Bayan	Bilgim Yok	Bayan	Yeterli Düzeyde Değil	Erkek	Bilgim Yok	Erkek	Bilgim Yok	Erkek	Bilgim Yok
1.	Yeterli	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil	Yeterli Düzeyde Değil
2.	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli	Yeterli
3.	Engel Olmaz	Engel Oluyor	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz
4.	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişkili
5.	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler
6.	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler

1. Okulunuzda Beden Eğitimi dersinin müfredatta belirtilen hedeflerini gerçekleştirme düzeyiniz nedir?
2. Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesi açısından okulunuzun olanaklarını yeterli buluyor musunuz?
3. SBS, ÖSS gibi sınavların Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu düşünüyor musunuz?
4. Beden Eğitimi dersinin öğrencinin diğer derslerdeki başarısıyla ilişkisi var mıdır?
5. Beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik (özellikle sınav) başarılarını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz?
6. Sizde Beden eğitim dersi okuldaki disiplini sorununu hangi yönde etkiliyor?

Okulunuzda Beden Eğitimi dersinin müfredatta belirtilen hedeflerini gerçekleştirme düzeyiniz nedir? Bu konuda karşılaştığınız sorunlar nelerdir? Sorusuna öğretmenlerin 6 tanesi yeterli düzeyde olmadığını söylemiştir. Cevapları şu şekildedir;

“Müfredatta ki hedefleri gerçekleştirme düzeyi kısıtlı çünkü gerekli zaman ayrılmıyor bu derse.”(S.Ö.2)

“Müfredattaki kazanımları gerçekleştirme düzeyi çok yok buda fiziki ortamının olmamasından dolayı. Birde yağmurlu günlerin fazlalığı bunu etkiliyor.”(S.Ö.3)

“Beden eğitimi dersine ayrılan ders saatinde bu hedefleri gerçekleştirme düzeyi çok az. Gerçek anlamda hedeflere ulaşılamıyor.”(M.Ö.2)

Diğer 4 öğretmen bu konu da bilgileri olmadığını söylemiştir.

Beden eğitimi dersinin etkili işlenmesi açısından okulunuzun olanaklarını yeterli buluyor musunuz? Sizce eksiklikler nelerdir? Sorusuna öğretmenlerin 6 tanesi yeterli demiştir. Spor salonunun olmamasının olumsuz etkilediğini söylemişlerdir. Cevapları şu şekildedir;

“Olanaklarımız yeterli malzeme tam. Spor salonu var.”(T.Ö.1)

“Spor sahsı var spor salonu var bu açıdan baktığımızda yeterlidir diye düşünüyorum.”(M.Ö.1)

“Yeterli buluyorum. Ama tabii ki eksikler var bir spor salonu olsa veya diğer spor alanlarına yönelik alanlar ve araçlar olsa daha güzel olacaktır.”(M.Ö.2)

Yeterli değil diyenlerin cevapları şu şekilde olmaktadır;

“Okulun olanakları yeterli düzeyde değil. Tam bir profesyonel spor salonu olmalı. Gerekli alanlar olmalı.”(S.Ö.2)

“Okulun olanakları çok yok. Gerekli kapalı alanlar veya bir spor salonumuz yok.”(S.Ö.3)

“Olanaklar yeterli değil. Beton zemin. Spor salonu yok.”(S.B.Ö)

SBS, ÖSS gibi sınavların BE dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu düşünüyor musunuz? Neden? Sorusuna öğretmenlerin 9 tanesi engel olmaz demiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Bu sınavların beden eğitimi dersinin etkili işlenmesinde bir engel olarak görmüyorum ben tam tersi olduğunu düşünüyorum.”(M.Ö.2)

“Etkilemiyor. Bir eğlence olarak görüyorlar. Dinleniyorlar. İsteksiz değiller.”(S.B.Ö)

“Engel olduğunu düşünmüyorum. Beden eğitimi dersinin bu sınavlara etkisi daha olumlu.”(T.Ö.2)

Engel olur diyen öğretmenin cevabı su şekilde olmuştur;

“Boş zamanında terlemektense ders çalışmayı tercih ediyorlar. Bu yüzde engel oluyor.”(T.Ö.1)

Beden eğitimi dersinin öğrencinin diğer derslerdeki başarısıyla ilişkisi var mıdır? Kısaca açıklar mısınız? Sorusuna öğretmenlerin tamamı var cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekilde olmuştur;

“Tabii ki var. Öğrenciler deşarj olup rahatladıktan sonra daha iyi ders dinleyip kendilerini derse daha iyi veririler.”(S.Ö.1)

“Beden eğitimi dersi öğrenciyi küçükte olsa bir stresten kurtardığı için bir rahatlama sağladığı için diğer dersleri de olumlu yönde etkiliyordur.”(M.Ö.1)

“Kesinlikle ilişkilidir. Öğrenci beden dersinde deşarj olduğu için diğer derslerde kendini daha iyi ifade edebiliyor.”(T.Ö.2)

BE dersinin öğrencilerin akademik (özellikle sınav) başarılarını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz? Sorusuna öğretmenlerin tamamı olumsuz değil olumlu cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekilde gelmiştir;

“Düşünmüyorum. Çünkü öğrenci zihinsel olarak hazır geliyor beden eğitimi dersinden çıkınca kendini rahatlamış hissediyor buda sınavlarını olumlu etkiliyor. Daha iyi çalışmasına yardımcı oluyor.”(S.Ö.3)

“Başarısını olumlu etkilediğini düşünüyorum. Öğrenci kendini bu derste beden olarak ruhsal olarak kendini geliştirdiği için bu gelişmede dolaylı ya da doğrudan öğrencinin akademik başarısını etkiliyor.”(M.Ö.1)

“Olumsuz yönde etkilemiyor. Ama olumlu yönde etkiliyor. Öğrenin kendine özgüvenini artırdığı için sınavlara da bu olumlu yönde yansıyor.”(T.Ö.2)

Sizce BE dersi okuldaki disiplin sorununu hangi yönde etkiliyor? Sizce BE dersi öğrencilerin davranışlarını etkiliyor mu? Bu etki ne yöndedir? Sorusuna öğretmenlerden 9 tanesi olumlu yönde etkiler demiştir. Öğretmenlerden şu yanıtlar gelmiştir;

“Disipline olmalarına katkı sağlıyor. Olumlu yönde etkiliyor. Hareketliliğini be dersinde giderdiği için daha sakin oluyor. Davranışların değişmesini sağlıyor.”(S.Ö.1)

“Beden eğitimi dersi öğrencileri okulun kurallarına uyma konusun da zorladığı için disiplin sorunlarını da azalmaktadır.”(M.Ö.1)

“Beden eğitimi dersin de uyulacak kurallar olacağı için öğrenci nasıl davranması gerektiğini öğrenir. Buda disiplin sorunlarını azaltır diye düşünüyorum.”(S.Ö.3)

Olumsuz yönde etkiler diyen öğretmenden su cevap gelmiştir;

“Sınıf ortamından uzaklaştıkları için kendilerini daha serbest hissettikleri için olumsuz davranışlar sergiliyorlar.”(M.Ö.2)

4.2.4. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşler

Araştırmaya katılan 10 öğretmenlerin beden eğitimi dersine ilişkin genel görüşleri D bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.8: Öğretmenlerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşleri

Cinsiyet	Sınıf Öğret.	Türkçe Öğret.	Fen Bilgisi Öğret.	Sınıf Öğret.	Sosyal Bil. Öğret.	Mat. Öğret.	Fen Bil. Öğret.	Sınıf Öğret.	Sosyal Bil. Öğret.	Türkçe Öğret.
1.	Erkek	Erkek	Bayan	Erkek	Erkek	Bayan	Bayan	Erkek	Erkek	Bayan
2.	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım	Onaylamam	Onaylarım	Onaylarım	Onaylamam	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım
3.	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum
	Var	Var	Var	Var	Var	Yok	Yok	Var	Var	Yok

- 1.Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onayladığınız?
- 2.Ülkemizde Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetiştiğine katılıyor musunuz?
- 3.Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz?

Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onaylarımınız? Sorusuna sekiz öğretmen onaylarım ifadesini kullanmıştır. Cevapları şu şekildedir;

“Yeteneği varsa tabii ki isterim. Hangi alanda yetenekliyse o alanda onu desteklerim.”(M.Ö.1)

“Yetenekliyse olur tabii ki. Hem işini yapar hem spora devam eder.”(S.Ö.1)

“onaylarım. Çünkü böylelikle spor hayatının tam anlamıyla bir parçası olur. Sağlıklı yaşam içinde spor gerekli bence.”(F.B.Ö.)

Onaylamam diyenlerin cevapları ise şöyledir;

“Hayır, istemem çünkü bana çok cazip gelmiyor.”(M.Ö.2)

“Şuan baktığımda öyle bir düşüncem yok çünkü çocuğumun bu alana ilgisi ve yeteneği yok diye bilirim. Eğer ki ilgi ve yeteneği olsaydı bu alanda başarılı bir birey olmasını isterdim.”(S.Ö.2)

Sizce ülkemizden neden Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetişmektedir? Sorusuna her öğretmen katılıyorum ifadesini kullanmıştır. Cevapları şöyle olmuştur;

“Başarı konusunda sıkıntı var. Sporcu Yetiştirmede sıkıntı var. Olimpiyat düzenlenmesi de yetiştirme de ve tesisleşme de önemli. Yarışmacı yetiştiriyoruz ama sporcu yetiştirmiyoruz. Sporun kültür olduğunu vermeliyiz.”(T.Ö.1)

“Bu konu spora verilen önemden kaynaklanır. Ülkemizde spora ve sporcuya pek önem verilmiyor.”(S.Ö.3)

“Bizim ülkemizde ekonomik şartlardan dolayı bunlar oluyor. En kısa şekilde bu öğrenci nasıl meslek sahibi olur diye düşündüğümüzden dolayıdır.”(S.Ö.4)

Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz? Sorusuna öğretmenlerden yedisi var ifadesini kullanmıştır. Cevaplar şöyledir;

“Etkisi vardır. Her şeyin temeli burada atılıyor. Ne kadar iyi yetiştirsek o kadar önemli olur.”(S.Ö.1)

“Okullar sporu sevdirmek amaçlı bir katkı yapa bilir. Bunu yaptığımız düşünüyorum ama yeterli seviyede ve önemde yapmıyoruz.”(S.Ö.3)

“Burada öğretmenlerin rolleri ortaya çıkıyor. Eğer öğretmen o potansiyeli görüp gerekli yönlendirmeyi yaparsa buna katkı sağlamış olur.”(S.Ö.2)

Yok diyenlerin cevabı da şöyledir;

“Okuldaki müfredat sporcu yetiştirme açısından bakıldığında buna yönelik yapılandırılmadığı için bence sporcu yetiştirmedeki rolü yok diye düşünüyorum beden eğitimi derslerinin.”(M.Ö.1)

“Okullarda böyle bir imkân olduğunu düşünmüyorum. Profesyonel anlamda hizmet olmadığı için.”(T.Ö.2)

4.3. Velilerin Veri analizi

4.3.1. Genel Bilgiler

Velilere hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formundan A bölümündeki sorular, araştırmaya katılan veliler hakkında genel bilgileri elde etmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu bölümde velilerin cinsiyetleri, yaşları, mezun olduğu okul, hizmet yılı, mesleği ile ilgili veriler elde edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.9: Velilerin Genel Bilgileri

Müdür	Cinsiyet	Yaş	Mezun Olduğu Okul Türü	Mesleği
Veli 1	Erkek	37	Lise	Esnaf
Veli 2	Bayan	34	Üniversite	Öğretmen
Veli 3	Erkek	45	Lise	Aşçı
Veli 4	Bayan	35	Üniversite	Öğretmen
Veli 5	Erkek	38	Üniversite	Avukat
Veli 6	Bayan	35	Lise	Ev Hanımı
Veli 7	Erkek	42	İlkokul	Esnaf
Veli 8	Bayan	40	İlkokul	Ev Hanımı
Veli 9	Erkek	38	Üniversite	Memur
Veli 10	Bayan	42	Üniversite	Memur

Araştırmada örneklem grubu olarak belirlenen velilerin genel bilgilerine bakıldığında yaşlarının 34 ile 45 arasında farklılık göstermektedir.

Cinsiyete bakıldığında sorulara beş erkek beş bayan cevap vermiştir.

Mezun oldukları okul türlerine bakıldığında ikisinin ilkokul, üçünün lise ve beşinin ise üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

4.3.2. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlar

Araştırmaya katılan 10 velinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları B bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.10: Velilerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları

	Veli 1	Veli 2	Veli 3	Veli 4	Veli 5	Veli 6	Veli 7	Veli 8	Veli 9	Veli 10
Cinsiyet	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan
1.	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli	Önemli
2.	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır	Vardır
3.	Yetersiz	Yeterli	Yetersiz	Yetersiz	Yeterli	Yeterli	Yetersiz	Yetersiz	Yetersiz	Yeterli
4.	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili	İlgili
5.	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor	Ayırım Yapıyor
6.	Bilmiyorum	Bilmiyorum	Olumsuz	Olumlu Olumsuz	Olumlu	Olumsuz	Bilgim Yok	Olumsuz	Bilmiyorum	Olumsuz
7.	Önem Verilmiyor	Bilmiyorum	Önem Veriliyor	Önem Verilmiyor	Önem Veriliyor	Önem Verilmiyor	Önem Verilmiyor	Önem Veriliyor	Bilmiyorum	Önem Verilmiyor

1. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz?
2. Beden Eğitimi dersinin çocuğunuzun gelişim alanlarına etkisi var mıdır?
3. Sizde Beden Eğitimi dersinin haftalık programdaki saati yeterlimidir?
4. Çocuğunuzun Beden Eğitimi dersine karşı ilgisini ne düzeyde buluyorsunuz?
5. Çocuğunuzun Beden Eğitimi dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapıyor mu?
6. Beden Eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin Beden Eğitimi dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
7. Okul yöneticilerinin Beden Eğitimi ne verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz? Sorusuna bütün veliler önemli bulduğunu ifade etmişlerdir. Cevaplar şöyledir;

“Oldukça önemli. Öğrencilerin enerjilerini kullanmaları ve fiziksel gelişim açısından sağlıklı yaşam sürmelerine katkı sağlamaktadır.”(V.4)

“Önemli bir derstir. Çocukların spor yapması, eğlenmesi bakımından önemli bir yeri var. Fakat benim için matematik ve Türkçe dersi daha önemli.”(V.1)

Bütün derslerin aynı öneme sahip olduğunu düşünüyorum. Hedersin ayrı bir işlevi var. Beden eğitimi dersi sağlam bir kafa için şart.”(V.5)

Beden Eğitimi dersinin çocuğunuzun gelişim alanlarına etkisi var mıdır? Sorusuna bütün veliler vardır cevabını vermişlerdir. Cevaplar şu şekildedir;

“Bedensel olarak daha dirençli olmalarını sağlayabilir. Zihinlerini boşaltarak rahatlamalarını sağlayabilir.”(V.1)

“Fiziksel gelişimine katkısı çoktur. Psikolojik olarak rahatlamasını sağlar. Rahatlamış öğrenci derslerine daha iyi çalışır”(V.4)

“Fiziksel gelişimine katkısı var. Çocuklar spor yapınca boyu uzuyor daha hareketli oluyorlar.”(V.8)

Sizece Beden Eğitimi dersinin haftalık programdaki saati yeterlimidir? Sorusuna altı veli yeterli değil cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Bence yeterli değil. Daha çok zaman ayarlanmalıdır. Dediğim gibi çocuklar bu gibi derslerde kendilerini rahatlattıkları için bu saat yeterli değil.”(V.7)

“Haftada 2 saat beden eğitimi dersi varmış. Bence çok az. Çocukların o ders hazırlanması gerekli elbiselerini giymeleri zaman alacağından yeterli değil.”(V.1)

“Yeterli değil. Be dersinde yeterince faydalanmak için saat artırılmalıdır.”(V.4)

Yeterli diyen velilerin cevapları şu şekildedir;

“Saati yeterli, fakat gerektiği gibi dersler işlenmiyor. Boş ders gibi düşünülüyor.”(V.6)

“Bence yeterli daha fazla olsa çocuklar çok rahatlayıp boş verebilirler.”(V.10)

Çocuğunuzun Beden Eğitimi dersine karşı ilgisini ne düzeyde buluyorsunuz? Sorusuna bütün veliler ilgili cevabını vermişlerdir. Cevapları şu şekildedir;

“Gerekli düzeyde ilgisi var. Spor yapmayı seviyor.”(V.6)

“Oğlumun beden eğitimi dersine ilgisini yeterli görüyorum. Zaten hareketli bir çocuk seviyor beden eğitimi dersini.”(V.8)

“Çok ilgi gösteriyor. O gün beden eğitimi dersi vatsa daha ayrı hazırlanıyor.”(V.1)

“Çok ilgili. Be dersinin olduğu günleri heyecanla bekliyor.”(V.4)

Çocuğunuzun Beden Eğitimi dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapıyor mu? Sorusuna velilerden dokuzu ayırım yapıyor cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Evet yapıyor. Diğer derslerin olduğu gün fazla hazırlık yapmıyor. Sadece ödevi varsa onu yapıyor. Ödevi olamadığı zaman hiç ilgilenmiyor.”(V.1)

“Ayrım yapıyor. Daha çok seviyor beden dersinin rahatlığından galiba. Her öğrenci beden dersini eğlence olarak görüyor.”(V.2)

“Bu dersi daha çok sevdiği için ve ilgili olduğu alan basketbol olduğu için ayırım yapıyor.”(V.4)

Ayrım yapmıyor diyen velinin cevabı da şu şekildedir;

“Hayır yapmıyor. Sporun önemini biliyor ama diğerleriyle ayırım yapmıyor. Diğerlerine de aynı ilgiyi önemi gösteriyor.”(V.5)

Beden Eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin Beden Eğitimi dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna velilerden dördü bilmiyorum fikrim yok bu konuda cevabını vermiştir. Diğer dördü de olumsuz ifadesini kullanmışlardır. Cevapları şöyledir;

“Diğer öğretmenler beden eğitimi dersini boş ders olarak görüyorlar.”(V.10)

“Diğer öğretmenlerin beden eğitimi dersini önemsediklerini düşünmüyorum. Onlarda öğrenciler gibi boş ders olarak nitelendiriyorlar.”(V.6)

Olumlu cevabını veren velilerin cevapları şu şekildedir;

“Diğer öğretmenlerde beden eğitimi dersinin çocukların gelişim açısından öneminin farkındalar bu yüzden gerekli ilgiyi gösteriyorlar.”(V.5)

Okul yöneticilerinin Beden Eğitime verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna velilerden beşi önem verilmiyor cevabını vermişlerdir. Cevapları şu şekildedir.

“Olmasına karşı değiller ama onlara göre diğer dersler daha önemli.”(V.10)

“Okul yöneticilerinin bu dersi çok fazla önemsediklerini düşünmüyorum. Sadece okula turnuvalarda kupa kazandırdıklarında önemsediklerini düşünüyorum.”(V.6)

“Yöneticiler pek önem vermiyor diye bilirim. Yöneticiler kurallar çerçevesinde işler yüsüsünde nasıl olursa olsun mantığıyla hareket ediyorlar.”(V.7)

Bir veli önem veriliyor cevabını vermiştir. Cevabı şu şekildedir;

“Oldukça ilgiler ve gereken önemi veriyorlar”(V5)

İki veli ise bilmiyorum cevabını vermiştir.

4.3.3. Beden Eğitimi Dersinin Uygulamasına İlişkin Görüşler

Araştırmaya katılan 10 velilerin beden eğitimi dersinin uygulamasına ilişkin görüşler C bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.11: Velilerin Beden Eğitimi Dersinin Uygulanmasına İlişkin Görüşleri

	Veli 1	Veli 2	Veli 3	Veli 4	Veli 5	Veli 6	Veli 7	Veli 8	Veli 9	Veli 10
Cinsiyet	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan
1.	Yeterli Değil	Bilmiyorum	Yeterli Değil	Yeterli	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli Değil	Yeterli Değil
2.	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Oluyor	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Oluyor	Engel Olmaz	Engel Olmaz	Engel Oluyor
3.	İlişki yok	İlişki Yok	İlişkili	İlişkili	İlişkili	İlişki yok	İlişkili	İlişkili	İlişki Yok	İlişki Yok
4.	Olumsuz Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu Etkiler	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu	Olumlu
5.	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde Etkiler	Olumlu Yönde	Olumlu Yönde	Olumlu Yönde	Olumlu Yönde	Olumlu Yönde

1. Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesi açısından çocuğunuzun okulundaki olanakları yeterli buluyor musunuz?
2. SBS, ÖSS gibi sınavların Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu düşünüyor musunuz?
3. Beden Eğitimi dersinin çocuğunuzun diğer derslerdeki başarısızlığıyla ilişkisi var mıdır?
4. Beden Eğitimi dersinin çocuğunuzun akademik (özellikle sınav) başarısını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz?
5. Sizde Beden Eğitimi dersi okuldaki disipline sorununu hangi yönde etkiliyor?

Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesi açısından çocuğunuzun okulundaki olanakları yeterli buluyor musunuz? Sorusuna velilerden sekizi yeterli değil cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Yeterli değil çünkü spor salonu, yeterli malzeme yok.”(V.10)

“Hayır yeterli bulmuyorum. Çocuğumun okulunun spor salonu yok ve beden eğitimi dersi beton zeminde işleniyor bu çocuklar için tehlikeli bir durum.”(V.7)

“Bence yeterli değil. Bir spor salonu veya daha geniş bahçe olabilir.”(V.7)

Yeterli cevabını veren bir veli bulunmaktadır. Birde bilgim yok cevabını veren vardır.

SBS, ÖSS gibi sınavların Beden Eğitimi dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu düşünüyor musunuz? Sorusuna velilerden yedisi engel olmaz cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Bilmiyorum ama bazen bu derslerde öğretmenler çocukların ders çalışmasına izin veriyorlarmış, bu durum çokta engel olmadığını gösteriyor galiba.”(V.2)

“Hayır düşünmüyorum. Her derse gerekli zaman ayrıldığı için bu gibi sınavlar beden eğitimi dersinin işlenmesinde bir engel değil”(V.5)

Engel olur cevabını verenlerin cevabı şöyledir;

“Evet. Beden eğitimi dersi önemsiz gibi görülüyor soru çıkmadığı için. Be dersi yerine soru çözüyorlar.”(V.3)

Beden Eğitimi dersinin çocuğunuzun diğer derslerdeki başarısıyla ilişkisi var mıdır? Sorusuna velilerden beşi ilişkisi yok cevabını vermiştir. Cevapları şu şekildedir;

“Bir ilişkisi olamadığını düşünüyorum. Beden eğitimi dersinde işlenen konularla diğer dersler de işlenen konular farklı olduğu için.”(V.1)

“Bence ilişkisi yok. Zaten beden eğitiminde oyun oynamaktan başka bir şey yapmıyorlar.”(V.2)

İlişkisi var cevabını veren velilerin görüşleri şöyledir;

“Aslında kendi açımdan ilişkili olduğunu düşünüyorum. Çocuğun rahatlamaya da ihtiyacı var. Bu da be dersiyse oluyor. Rahatlayan çocuk daha iyi ders çalışıyor.”(V.3)

Beden Eğitimi dersinin çocuğunuzun akademik (özellikle sınav) başarısını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz? Sorusuna velilerden dokuzu olumlu yönde etkiler cevabını vermiştir. Görüşleri şöyledir;

“Hayır düşünmüyorum. Tam tersi bir durum söz konusu dediğim gibi sağlam kafa sağlam vücutta olur.”(V.5)

“Olumsuz yönde etkilemez çünkü çocuk derste biraz rahatlıyor. Faydası var aslında.”(V.10)

“Engel olduğunu düşünüyorum. Çünkü çocuklar genellikle beden eğitimi dersinde soru çözmeyi tercih ediyorlar.”(V.6)

Olumsuz yönde etkiler cevabını veren velinin görüşü şöyledir;

“Olumsuz etkiler çünkü çocuk beden eğitimi dersinde yorulduğu için sınava gerekli enerjiyi bulamaz.”(V.1)

Sizce Beden Eğitimi dersi okuldaki disiplin sorununu hangi yönde etkiliyor? Sizce Beden Eğitimi dersi çocuğunuzun davranışlarını etkiliyor mu? Sorusuna velilerin tamam mı olumlu yönden etiler cevabını vermiştir. Cevaplar şu şekildedir;

“Olumlu yönde etkiler. Çocuk nasıl beden eğitimi dersinde kurallara uyuyorsa okulun kurallarına da uymayı öğrenir. Bu da disiplin sorunlarını azaltır.”(V.1)

“Olumlu yönde etkilediğini düşünüyorum. Çünkü spor yapmak disiplinli olmayı ve birlikte hareket etmeyi öğretir.”(V.2)

“Olumlu yönde etkilediğini düşünüyorum. Enerjisini uygun bir şekilde beden eğitimi dersinde atan çocuk kendini kontrol etmesi daha iyi biliyor. Olumsuz davranışlar sergilemiyor.”(V.5)

4.3.4. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşler

Araştırmaya katılan 10 velinin beden eğitimi dersine ilişkin genel görüşler D bölümünde incelenmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.12: Velilerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşleri

	Veli 1	Veli 2	Veli 3	Veli 4	Veli 5	Veli 6	Veli 7	Veli 8	Veli 9	Veli 10
Cinsiyet	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan	Erkek	Bayan
1.	Onaylarım	Onaylamam	Onaylarım	Onaylarım	Onaylarım	Onaylamam	Onaylarım	Onaylamam	Onaylamam	Onaylarım
2.	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum
3.	Yok	Yok	Var	Var	Var	Yok	Yok	Var	Var	Var

1. Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onaylıyorsunuz?
2. Sizce ülkemizden neden Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetişmektedir?
3. Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz?

Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onaylırsınız?
Sorusuna velilerde altısı onaylarım cevabını vermiştir. Cevapları şöyledir;

“Evet onaylarım. Sporcu olursa hem spor yaparak sağlığını korur hem de ekonomik olarak rahat bir hayat yaşar”(V.1)

“Elbette onaylarım. Önemli olan sevdiği ve yeteneği olduğu bir meslekte olmasıdır.”(V.4)

“Onaylarım. Herkesin sevdiği alanda mutlu olacağını düşünüyorum. Beden eğitimi de buna uygun bir meslek.”(V.5)

Onaylamam cevabını verenlerin görüşleri şöyledir;

“Sporu bir meslek olarak seçmesini onaylamam. Fakat hobi olarak yapmasını her zaman desteklerim”(V.6)

“İlgilenmesini isterim ama meslek olarak yapmasını istemem.”(V.9)

Sizce ülkemizden neden Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetişmektedir? Sorusuna cevaplar şu şekildedir;

“Devlet bu konu fazla önem vermiyor. Gerekli alt yapı yok bu konuda.”(V.1)

“Spora yeteri derece önem veriliyor. Günü kurtarma çabasında olduğumuz için uzun bir zamanı kapsayan planlarımız yok.”(V.5)

“Spora yeterli önem verilmiyor. Yanlış yönlendirmeler sonucu yetenekli çocuklar köreltiliyor. Ve bu işe küçük yaştan başlanılmalı.”(V.7)

Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz? Sorusuna var cevabını verenler şöyle ifade etmişlerdir kendilerini;

“Düşünüyorum. Çocuklara burada o sevgiyi kazandırırsak neden iyi sporcular yetişmesin.”(V.5)

“Tabii ki düşünüyorum. Ama iyi bir okulda gerekli donanımlara sahip bir okulda daha etkili olabilir.”(V.4)

Yok, cevabını verenlerin görüşleri ise şöyledir;

“Sadece okullardaki beden eğitimi dersiyle sporcu yetişmez. Eğer okul dışında da bu faaliyetler yapılıyorsa ancak o zaman olur.”(V.1)

“Hayır düşünmüyorum. Keşke olsa ama bence bunu başaracak beden eğitimi öğretmenleri yetiştirilmiyor ki onlarda sporcu yetiştiresinler.”(V.2)

BEŞİNCİ BÖLÜM

5.1. Tartışma ve Yorum

Okullarda beden eğitimi dersinin okul yöneticileri, öğretmenler ve ebeveynler tarafından algılanma düzeylerini belirlemek için yapılan bu çalışmadan elde edilen bulgulara dayanarak aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Bu çalışmada okullarda beden eğitimi dersi, müdürlerin geneli tarafından önemli bulunmuştur. Müdürlerin çoğunluğu bu dersin gerekliliğine inanmaktadırlar.

Müdürlerin görüşlerine göre beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişim alanlarına etkisi olduğuna ulaşılmaktadır. Literatürde ki beden eğitiminin önemli olduğu sonucuyla örtüşmektedir. Yapılan bir çalışmaya göre; beden Eğitimi bireylerin, fiziksel, duygusal ve toplumsal gelişimlerini sağlayan; yaratıcılık, liderlik gibi yeteneklerini geliştiren; boş-serbest zamanlarını değerlendiren; mücadeleci, azimli, uyumlu, üretken, kararlı olma gibi kişilik özelliklerini geliştiren ve bireyleri sorunlarından uzaklaştırarak stres atmalarını sağlayan bir bilimdir (Durukan ve diğerleri 2001: 102).

Araştırmanın bulgusu dikkate alındığında haftalık ders saati ilköğretimde ve lise de genel itibariyle yetersiz olduğu müdürler tarafından dile getirilmiştir. Ders saatinin yetersizliği hem beden eğitimi dersinin iyi bir şekilde işlenmesinde hem de diğer derlerin işlenmesinde bir engel olduğu dile getirilmiştir.

Müdürlerin görüşlerinden elde edilen bulgulara göre öğrencilerin rahat ettikleri ve sevdikleri bir ders olduğu için beden eğitimi dersine ilgili olduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin beden eğitimi dersini diğer derslerden ayırdıkları ve daha çok sevdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Velilerin bazılarının bilinçli olmadıklarından beden eğitimi dersine karşı olumsuz yaklaşıma sahip oldukları, bazılarının beden eğitimi dersinin önemini ve

gelişimin bütün alanlarına olumlu etkisini bildiklerinden beden eğitimi dersine karşı olumlu bir yaklaşıma sahip oldukları anlaşılmaktadır. Müdürler velilerde olduğu gibi öğrenciyi düşünen öğretmenlerin beden eğitimi dersinin önemini ve yararını bildiğinden, bilinçsiz ve öğrenciyi düşünmeyen öğretmenlerin beden eğitimi dersine çok da olumlu bakmadıklarını dile getirmişlerdir. Beden eğitimine yöneticilerin tamamının önem verdiği ve ilgiyi karşılamak için uğraştıkları anlaşılmaktadır.

Arada sıkıntı olsa da genel itibariyle dersler müfredatta ki hedeflere ulaşmaktadır. Müdürlerin bazıları okulun olanakları yetersiz görmektedir. Genel itibariyle materyal yeterli olsa da özellikle spor salonu, geniş bahçe çoğu ilköğretim okulunun ve bazı liselerin sorunu olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca spor salonu olmayan okulların çoğu kez beden eğitimi dersini etkili işleyemediklerini bunun okulun olanakların az olmasından ve yağışlı gün sayısının fazlalığından kaynaklandığını dile getirmektedirler.

Müdürlerden çoğunluğu beden eğitiminin sınavları olumlu etkileyeceğini düşündüklerine ulaşılmaktadır. Öğrencilerin rahatladığından ve stres atmalarından dolayı beden eğitimi dersi ile diğer dersler arasında olumlu ilişki vardır. Öğrencilerin rahatlayacağını düşünen müdürlerin beden eğitimi dersinin akademik başarıyı olumlu etkileyeceği sonucuna ulaşılmaktadır. Yapılan bir araştırmaya göre; beden eğitimi ve spor etkinlikleri sınava hazırlanma döneminde kaygıyı azaltması ve öğrenmede etkinliği artırması bakımından önemli bir yere sahiptir. Günde 10–20 dakika düzenli egzersiz yapmanın sınavlara hazırlanan bir gence sağlayacağı yararlarından birisi kaygıyı azaltması diğeri de öğrenmede etkinliği artırmasıdır (Dalkıran ve Tuncel, 2007: 22).

Beden eğitimi dersinin öğrencilerin davranışlarını olumlu yönde etkilediğini bununda disiplin sorunlarını azalttığı müdürlerin verdiği cevaplardan anlaşılmaktadır. Literatüre bakıldığında beden eğitimi dersinin düşünmeyi, fiziksel olarak davranışları etkilediği görülmektedir. (Saçlı ve Demirhan, 2008)'ın yaptığı bir çalışmada beden eğitiminde bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlar arasındaki yoğun ilişki, eleştirel düşünmeyi beden eğitimi programları için vazgeçilmez bir bileşen yapmaktadır.

Yeteneği olan çocukların sporu bir meslek olarak seçmesini, sporcu olmasını onaylayacakları ve destekleyecekleri sonucuna ulaşılmıştır. Müdürler ülkemizden

Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcuların az yetişmesi ve diğer ülkelere göre başarısız olunmasının nedenleri olarak; alt yapı eksikliği, gereken önemin verilmemesi, bilinçsiz olunmaması, uzun vadeli çalışmaların olmaması gibi faktörleri göstermişlerdir. Müdürlerin geneli ulaşılan sonuçlarda başarılı sporcular yetiştirmede okulların etkisi olduğunu kabul etmektedirler.

Araştırma bulgularına bakıldığında öğretmenlerin müdürler gibi beden eğitimi dersinin önemli bir ders olduğunun bilincindedirler. Buda gösteriyor ki beden eğitimi dersi okullar da ilköğretimden liseye kadar ders müfredatında olması gereken ve işlenmesi gereken bir ders. Literatüre de bakarsak beden eğitimi dersinin önemini kavramış oluruz.

Öğretmenlerin görüşlerine baktığımızda beden eğitimi dersinin öğrencilerin özellikle fiziksel gelişimine ve bununla beraber diğer gelişim alanlarına da olumlu yönde etkisi olduğunu anlamaktayız. Fiziksel olarak rahatlayan öğrencilerin kendilerini psikolojik olarak ta rahat hissettikleri öğretmenlerin görüşlerinden anlaşılmaktadır. Beden eğitimi dersiyle öğrencilerin sosyal anlamda kendi aralarında ki ilişkilerinin olumlu yönde etkilendiği gözükmektedir.

Bu çalışmada beden eğitimi ders saatinin yetersiz olduğu öğretmenlerin görüşlerinde de anlaşılmaktadır. Literatür çalışmalarına da baktığımızda ilköğretim kademelerinde ders saati bir saattir. Özellikle ilköğretim kademesindeki öğretmenler ders saatini az bulduklarını dile getirmektedirler. Liselere baktığımızda ders saati iki saattir. İlköğretim öğretmenlerine göre lisede görev yapan öğretmenler ders saatini yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmaktadır. Elde edilen bulgulara göre ilköğretim düzeyindeki beden eğitimi saatlerinin en azından iki saat olması gerekmektedir. Ders saatinin az olması beraberinde birçok sıkıntıyı yanında getirmektedir.

Bu çalışmada öğretmen görüşlerine de baktığımızda öğrencilerin beden eğitimi dersine ilgilerinin bir hayli fazla olduğu gözükmektedir. Ders saatinin az olması beden eğitimi dersine ilgiyi azaltmamaktadır. Her kademedeki öğrenciler beden eğitimi dersine ilgili göstermektedir. Bulgulara göre özellikle ilköğretim kademesindeki öğrencilerin beden eğitimi dersine daha çok ilgili olduğu gözlenmektedir.

Bende eğitimi dersine ilginin öğrenciler tarafından fazla olması öğrencilerin benden eğitimi dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapmasına neden olmakta görüşüne ulaşılmaktadır. Öğretmen ve müdürlerin görüşleri bunu desteklemektedir.

Öğretmenlerin görüşlerine göre veliler benden eğitimi dersine olumlu bakmaktadırlar. Yine aynı şekilde araştırmanın bulularına göre branş öğretmenlerin beden eğitimi dersine bakış açıları olumludur. Bende eğitimi dersinin öğrencinin gelişimine etkisi olduklarını bilmektedirler.

Okul yöneticilerinin beden eğitimine verdikleri önem öğretmenlerin verdikleri cevaplardan anlaşılmaktadır. Öğretmenler bu konuda okul yöneticilerinden memnunar.

Öğretmen görüşlerine bakıldığında çoğu öğretmenin beden eğitimi dersi müfredatının gerçekleşme düzeyi yeterli değildir. Okulun olanaklarının yeterli olmaması, ders saatinin az olması gibi benzeri sebepleri sıralaya biliriz. Ayrıca öğretmenlerin bir kısmının beden eğitimi dersi müfredatı hakkında bilgisi yok.

Bu çalışmada öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında özellikle ilköğretim okullarının beden eğitimi dersinin işlenmesi açısından olanakları yetersiz olduğu görülmüştür. Liselerde bu durum ilköğretime göre daha iyidir. Genel çerçevede bakacak olursak beden eğitiminin etkili işlenmesi açısından okulların olanakları yeterlidir görüşüne varılmaktadır.

Araştırmada diğer derslerdeki başarının artmasında veya başarıyı etkilemesinde beden eğitimi dersinin etkisi olduğu gözükmektedir. Öğrencilerin beden eğitimi dersiyle bedensel olarak rahatladıkları bu rahatlamanın hem diğer dersleri olumlu etkilediği hem de akademik başarıyı artırdığı anlaşılmaktadır. Beden eğitimi dersinin belli kurallar çerçevesinde işlenmesi, fiziksel olarak davranışları olumlu yönde etkilemesi, yapılan etkinlikler yoluyla bireyde insan ilişkilerini düzene sokması gibi nedenlerden dolayı okullardaki disiplin sorunlarını azaltmaktadır. Yapılan bir araştırmada (Dalkıran ve Tuncel, 2007) okul süresinin üçte birini beden eğitimine ayıran grubun, kontrol grubuna göre daha olumlu sonuçlar verdiği saptanmıştır. Bu öğrencilerin akademik başarılarının yanında, daha az stresli, daha bağımsız, daha iyi sosyal becerilere sahip ve yaşlılarından

daha olgun olduğu görülmüştür. Bunlardan orta öğretime devam edenlerin daha sağlıklı, kuvvetli, keskin zekâlı, daha mutlu, okul hakkında daha iyi tavırlara sahip, daha az disiplin problemlili oldukları, yani, okula daha kolay uyum sağladıkları ve stresten daha az etkilendikleri görülmüştür. Bu çalışmaların sonuçları, beden eğitiminin, öğrenme üzerinde olumlu bir etkisinin olduğunu ve bu dersin okul programlarında önemle yer alması gerektiğini göstermektedir. Sonucuna ulaşılmaktadır.

Müdürler gibi öğretmenlerde çocuklarının sporu bir meslek olarak seçmesini onaylamaktadırlar. Buda spora ve beden eğitimi dersine verdikleri önemi ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada ülkemizde spora verilen önemin az olduğuna, sporla ilgili gerekli alt yapılarının yetersiz olduğuna, sporla ilgilenen ve başarılı sporcular yetiştirmede ülkemizin yetersiz olduğuna ilişkin görüşler belirtilmiştir. Ayrıca başarılı sporcular yetiştirmede okulların önemli rollerinin olduğu, sporcuların buradan bu sevgiyi kazandıkları dile getirilmiştir.

Velilerin bulgularına bakıldığında müdürler ve öğretmenler gibi beden eğitimi dersini önemli bulmaktadırlar. Çocuklarının bu dersi sevdiklerini dile getirmekteler. Çalışmada veliler beden eğitimi dersinin çocuklarının özellikle fiziksel gelişimine katkısı olduklarını ifade etmekte. Velilerin çoğu beden eğitimi dersinin haftalık program saatini yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır. Çocuklarının kendilerine bu durumu şikâyet ettiklerini ifade etmekte. Giyinip soyunma açısından zaman kaybettiklerini dile getirmekteler. Velilerin görüşlerine göre, öğrenciler beden eğitimi dersini sevdikleri bu yüzden bu derse ilgi gösterdikleri ve diğer derslerle bu dersi ayırdıkları anlaşılmaktadır. Velilerin bir kısmı diğer branş öğretmenlerinin beden eğitime bakış açılarını bilmemekteler. Bir kısmı ise branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine bakış açılarını olumsuz bulmaktalar. Bu dersi boş bir ders olarak gördüklerini ifade eden velilerde vardır. Velilerin çoğunluğu okul yöneticilerin beden eğitimi dersine önem vermediklerini ifade etmektedirler. Bu durumdan şikayet etmekte.

Bu çalışmada veliler beden eğitimi dersinin etkili işemesi açısından okulların olanaklarını yetersiz görmekteler. Çoğu okulun yeterli fiziki alanlarının ve özellikle spor

salonlarının olmadığı anlaşılmaktadır. Velilerin çoğunluğu çocuklarının beden eğitimi dersinde rahatladıklarını ve bu rahatlamının diğer derslere özellikle sınava olumlu yansıdığını ifade etmekte. Beden eğitimi dersinin öğrencilerin davranışlarını olumlu etkilediği ve okuldaki disiplin sorunlarını azalttığı anlaşılmaktadır.

Velilerin çoğunluğu çocuklarının ilerde sporu bir melek olarak seçmelerin onaylayacaklarını ifade etmektedirler. Araştırmaya göre veliler ülkede spora önem verilmediğini, gerekli yönlendirilmelerin yapılmadığını, alt yapı eksikliğini dile getirerek ülkemizde önemli sporcuların yetiştirilmeme sebeplerini saymaktalar. Okulların başarılı sporcular yetiştirmede ki rolünün olduğunu çoğu veli dile getirmektedir.

5. 2. Sonuç ve Öneriler

Genel itibariyle müdürler, öğretmenler ve veliler tarafından beden eğitimi dersinin önemi, amacı ve yararları bilinse de bu farkındalık yeterli seviyede değildir. Bu farkındalığı artırmak için müdürler, öğretmenler ve veliler beden eğitimi dersi hakkında seminerler, konferanslar düzenlenerek bilinçlendirilmedir. Bu şekilde müdürlerin, öğretmenlerin ve velilerin beden eğitim dersiyle ilgili olumsuz düşünceleri ortadan kalkacaktır.

Ayrıca öğrencilere de beden eğitiminin önemi, diğer derslerle ilişkisi, özellikle akademik başarıya olumlu etkisi gibi konular hakkında bilgilendirme yapılmalıdır. Öğrencilerin beden eğitimi dersine gereken önemi vermesi sağlanabilir.

Okulların genelinde altyapı, fiziki alan ve gerekli araç gereç yetersiz olması nedeniyle beden eğitimi dersi etkili olarak işlenmemektedir. Bu gibi eksikliklerin giderilmesi beden eğitimi dersinin etkili işlenmesine yarar sağlayacaktır. Bu eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir.

Beden eğitimi dersinin haftalık programdaki ders saatinin yetersiz olması sebebiyle dersin etkili işlenmesini ve istenilen hedeflere ulaşılmasını engellemektedir. Ders saatinin hedeflere ve öğrenci düzeyine göre artırılması beden eğitimi dersinin daha etkili işlenmesine katkıda bulunacaktır.

Beden eğitimi dersi müfredatının içeriğinin okula, okulun imkânlarına uygun olmaması dersin istenilen hedeflere ulaşmasını zorlaştırmaktadır. Müfredat içeriği belirlenirken okulun yapısı ve olanakları dikkate alınmalıdır. Bu istenilen hedeflere ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

Beden eğitimi dersinin disiplin sorununu olumlu yönde etkilediği bilindiğinden okullarda disiplin sorunu ortadan kaldırmada beden eğitimi dersinden yararlanılabilir.

Okullarda beden eğitimi öğretmen sayıları artırılabilir. Öğretmenlerin daha nitelikli ve yeterli olması sağlanabilir.

Her şeyin temeli okulda atıldığı gibi başarılı sporcu yetiştirme temeli de okulda atılmaktadır. Buna dayanarak okullarda beden eğitimi dersine gereken önem verilmelidir. Bu başarılı sporcular yetiştirmemize katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Kamile (2000), **“Etkili Öğrenme ve Öğretme,”** 1. baskı, İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
- Akdenk, Metin (1994), **“İlk ve Orta Öğretimde Beden Eğitimi ve Spor Dersi İle Ders Dışı Spor Etkinliklerinde Okul, Aile, Sosyal Çevre İlişkileri Sistematiği,” Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu Bildiriler Kitabı,** (92-103), Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Alkan, Cevat (1984), **“Eğitim Teknolojisi,”** 1. baskı, Ankara: Yargısoğlu Matbaası.
- Alpman, Cengiz (1972), **“Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi,”** 1. baskı, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Aracı, Hikmet (2006), **“Okullar da Beden Eğitimi,”** 1.baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Aracı, Hikmet (2004), **“Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi,”** 1. baskı, Ankara: Nobel Basımevi.
- Aracı, Hikmet (1999), **“Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi,”** 2. baskı, Ankara: Bağırğan Yayım evi.
- Aydın, Ayhan (2004), **“Sınıf Yönetimi,”**1. baskı, Ankara: Tekağaç Eylül Yayınevi.
- Başoğlu, Buihan (1995), **“Ankara İli Devlet Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma,”** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: G.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Başaran, Ethem (1994), **“Türkiye Eğitim Sistemi,”** 1. baskı, Ankara: Gül Yayınevi.
- Baykoçak, Canan (2002), **“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları ve Tükenmişlik Düzeyleri (Bursa İli Uygulaması),”** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Binbaşoğlu, Cavit (2000), **“Okulda Ders Dışı Etkinlikler,”** Ankara: MEB Yayınları.
- Can, Süleyman (2002), **“Resmi ve Özel Okullardaki Okul Yöneticileri ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Liderlik Davranışı Yönünden Karşılaştırılması,”**

Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Charles, A. Bucher (1983), **“Foundation of Physical Education And Sport,”** First Edition, Londra: St. Louis: The C. V. Mosby & Company.

Cordan, Bill (1995), “Eğitim Yönetimi ve Kalite,” **Ulusal Kongresi, Toplam Kalite ve Eğitimde Kalite, Tebliğler ve Özgeçmişler Çalıştayı Kitapçığı**, (11-12), İstanbul: Tüsiad, Kalder.

Cüceloğlu, Doğanj (1993), **“Yeniden insan insana,”** İstanbul: Remzi Kitapevi, Evrim Matbaacılık.

Çamlıyer, Hatice (1997), **“Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Eğitimi ve Oyun,”** 1. baskı, Eskişehir: Epsilon Yayıncılık.

Çelik, Vehbi (2002), **“Sınıf Yönetimi,”** 1. baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Dalkıran, Oğuzhan ve Tuncel, Fehmi (2007), “Ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin seçmeli ders olarak işlenmesinin öğrenciler gözüyle değerlendirilmesi,” **Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 5 (1), 37-42.

Demirpolat, Ayhan (1988), **“Beden Eğitimi ve Spor İlişkileri,”** Türk Eğitim Derneği VI. Öğretim Toplantısı Bildiriler Kitabı, (12-16), Ankara.

Demirhan, Gökhan (2003), “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Felsefi Görüşleri,” **Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi**, 14, 43.

Denzin, Nicol K. ve Lincoln, Y. Simon (2000), “Introduction: The Tdicipline and Practice of Qualitative Research” Lincoln, Y. Simon. (edit), **Handbook of Qualitative Research içinde** (1-30), London: Sage Publications.

Durukan, Erdil ve diğerleri (2001), “Selçuk Üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin yapıyı kurma boyutunda liderlik davranışlarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılması,” **Sosyal Bilimler Dergisi**, 1, 235-245.

Ekiz, Durmuş (2003), **“Eğitimde araştırma yöntem ve metotlarına giriş,”** 1. baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.

Engin, Akif (1998), **“Öğretim Teknolojisi İletişim,”** 2. Baskı, Ankara: Arı Yayıncılık.

Ersoy, Yavuz (1997), “Nitelikli Matematik Öğretmeni Yetiştirme,” **Çağdaş Eğitim Dergisi**, 237, 3-5.

Erkal, Mustafa (1983), **“Sosyoloji,”** İstanbul: Akademi yayıncılık.

- Giambatista, Robert C. (2004), "A Longtudinal Study ol Leader Life Cycles in the NBA," **Leadership Quarterly**, 15, 611.
- Gordon, Thimas (2000), "**Etkili Öğretmenlik Eğitimi**," İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Leif, Justin ve Rustin, George (1980), "**Genel Pedagoji**," (Çeviren. Nejat Yüzbaşıoğulları), 1. baskı, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- İmamoğlu, Fahri ve Sunay, Hatice (1996), "Türkiye'de Antrenör Eğitim Programlarının Etkinliği," **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 1, 3. Ankara: Sim Matbaacılık.
- İnal, A. Niyazi (1995), "**UEFA'ya Üye Ülkelerdeki Futbol Antrenör Eğitimlerinin Mukayeseli Olarak İncelenmesi**," Yayımlanmamış Doktora Tezi, M. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- İnce, Mehmet L. ve Onuç Ahmet (2003), "Öğretmen Ve Öğrenci Merkezli Öğretim Ve İzleyen Öğretmenlik Uygulamasını Aday Öğretmenlerin Değer Öncelikleri Üzerine Etkisi," **Ankara: Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi**, 8 (2), 3-10.
- Karaküçük, Suat (1989), "Beden Eğitimi Öğretmeninin Eğitimi" **Ankara: Gazi Üniversitesi Dergisi**, 146 (2).
- Karaküçük, Suat (1991), "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Faaliyet Alanları," **Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 7 (1).
- Karaküçük, Suat (1999), "**Rekreasyon**," 1. baskı, Ankara: Gazi Kitap evi.
- Kasatura, İlkay (1991), "**Okul Başarısından Hayat Başarısına**," 1. baskı, İstanbul: Altın Yayınevi.
- Kasap, Hayri (1989), "Eğitimsel Perspektiften Spor Eğitimcisi Yetiştirme Politikamızın İncelenmesi," **1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu Bildiler Kitabı**, (404-417)İzmir, T. C. MEB Okul İçi Beden Eğitimi ve Spor Daire Başkanlığı.
- Kemerlioğlu, Eyüp ve diğerleri (1996), "**Eğitim Sosyolojisi**," 1. baskı, İstanbul: Saray Kitapevleri.
- Keten, Mustafa (1974), "**Türkiye Spor**," 1. baskı, Ankara: Ay yıldız Matbaası.
- Küçükahmet, Leyla (2001), "**Öğretim İlke ve Yöntemleri**," 1. baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Küçükahmet, Leyla (1997), "**Eğitim Programları ve Öğretim**," 1. baskı, Ankara: Gazi Kitapevi.

- Martens, Richard (1998), **“Başarılı Antrenörlük,”** 1. Baskı, (Çev. Tuncer Büyükonat), İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Maykut, Pamela ve Morehouse, Richhard (1994), **“Beginning Qualitative Research: A Philosophic and Practical Guide,”** First Edition, London: The Falmer Pres.
- Morin, Edgar (2003), **“Geleceğin Eğitimi İçin Yedi Bilgi,”** (Çev. Hüsnü Dilli), İstanbul: İstanbul Üniversitesi Bilgi Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1995), **“Beden Eğitimi ve Spor Liseleri, Basketbol, Voleybol, Atletizm, Güreş, Yüzme dersleri öğretim programı,”** Ankara: T. C. Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1997), **“İlk-Ortaöğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi Ve Ders Dışı Çalışma Rehberi,”** Ankara: Yayınlar Dairesi Başkanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2007), **“İlköğretim Beden Eğitimi Dersi (1-8. Sınıf) Öğretim Programı ve Kılavuzu,”** Ankara: Yayınlar Dairesi Başkanlığı.
- Nebioğlu, Dilaver (2004), **“Beden Eğitimi Dersi Genel Esasları Planlaması,”** Ankara: Alp Yayınları.
- Özdemir, Selçuk ve Yalın, H. İbrahim (2003), **“Öğretmenlik Mesleğine Giriş,”** Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Öztürk, Serhat (2005), **“Öğretmenliğin Mesleki Temelleri,”** Eğitim Üzerine, 1. Baskı. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Özpolat, Ayhan (2005), “Öğretmenlik Mesleğindeki Değişmelerin Tarihsel ve Toplumsal Bağlamı,” **Milli Eğitim Dergisi (Electronic Journal)**, 166.
- Pehlivan, Zeynep (1998), “Nitelikli Beden Eğitimi Yetiştirme,” **Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu I. Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitapçığı**, (7-23), Erzurum.
- Pehlivan, Zeynep (1995), **“Eğitim Programı Açısından, Özel ve Resmi Orta Öğretim Kurumlarında Ders Dışı Okul Spor Faaliyetleri ve Yeniden Örgütlenmesi,”** Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Robson, Colin (1993), **“Real World Research: A Resource for Social Scientists and Practitioner Researchers,”** First Edition, Oxford: Balckwell Paublications.
- Şaban, Ahmet (2002), **“Öğrenme-Öğretme Süreci,”** 1. baskı, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Saçlı, Fatma ve Demirhan, Gıyaseddin (2008), “Beden eğitimi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme düzeyleri saptanması ve karşılaştırılması,” **Spor Bilimleri Dergisi**, 19 (2), 92-110.

- Şişman, Mehmet (1999), “**Öğretmenliğe Giriş,**” 1. baskı, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Sucuoğlu, Gökhan (1989), “**İlkokullarda Beden Eğitimi Dersi Uygulamaları İle İlgili Sorular,**” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Sucuoğlu Ali (1993), “Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II,” **Ulusal Sempozyumu Bildiriler Kitabı,** (77-84), Manisa.
- Tamer, Kemal ve Pulur, Atilla (2001), “**Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri**” Ankara: Ada Matbaacılık Ltd Şti.
- Taşmektepgil, Yalçın ve diğerleri (2006), “İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi,” **Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi,** 4 (4) , 139-147
- Taymaz, Haydar (1995), “**Okul Yönetimi,**” 1. baskı, Saypa Yayınları, Ankara.
- Türk Eğitimcileri Derneği, (1998), “**Beden Eğitiminin Sorunları,**” Ankara: TED Yayınları.
- Tuna, Necdet (1986), “**Masaj,**” 1. baskı, İstanbul: Tayf Ofset ve Grafik.
- Ünlü, Halil ve Aydos, Leyla (2007), “Öğretmen görüşlerine göre; beden eğitimi derslerinde öğretmenlerin ve öğrencilerin tercih ettikleri öğretim yöntemleri,” **Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi,** 8(2), 71-81.
- Üşenmez. Sultan (2004), “**Hava Harp Okulunda Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerini Ders İçerisinde Liderlik Davranışlarının Öğrenci Gözüyle Değerlendirilmesi,**” Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Varol, Rıfat ve Saraçoğlu, A. Selim (1991), “Beden Eğitimi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğini Seçme Nedenleri,” **I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu Bildiriler Kitabı,** (313- 325), İzmir: MEB. Yayınları.
- Wuest da, Bucher CA. (1991), “**Foundatios of Physical Education And Sport,**” 12th Edition, (78- 80), New York, San Francisco, Califorina: McGraw-Hill.
- Woolfolk A.Ellen (1990), “**Educational Phychology,**” Third Edition, (103- 105) New Jersey: Johns & Sons Publishing.
- Yalçın, Hikmet (1991), “ “Çocuk, Beden Eğitimi ve İlkokullarda Beden Eğitimi”, **Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,** 7 (2), 123- 129.
- Yalçın, Halim F. (1995), “**Beden Eğitimi Öğretmeni El Kitabı,**” 1. baskı, Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Yalçın, Mehmet (1992), “Beden Eğitimi ve Sporun Milli Eğitim Bütünlüğü İçerisindeki Yeri,” **I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu Bildiri Kitapçığı**, (9-12) İzmir, M.E. Basımevi.
- Yavaş, Metin ve İlhan, Ayhan (1996), “**Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**,” 1. baskı, Bursa: Melisa Matbaacılık.
- Yetim, Ali (1998), “Öğretmenlik Mesleği ve Beden Eğitimi Öğretmeninin Sosyal Görevleri”, **A.Ü.Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 1. Spor Kongresi Bildirileri Kitapçığı**, (56- 64), Erzurum.
- Yetim, Ali (2001), “**Sosyoloji ve Spor**,” 2. baskı, Ankara: Topkar Matbaacılık.
- Yıldıran, İbrahim ve diğerleri (1993), “Beden Eğitimi ve Spor Öğrenimi Veren Yükseköğrenim Kurumlarının Öğretim Programlarının Toplumsal Beklentilere Uygunluk Düzeyleri Bakımından Analizleri,” **Eğitim Dergisi**, 3 (1).
- Yıldıran, İsmail ve Yetim Ali (1996), “Orta Öğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma,” **G.Ü.B.E.S.Y.O. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, (1), 3.
- Yılman, Metin (1995), “Eğitim Öğretim Niteliğinin Geliştirilmesinde Öğretmenlerin Rolü,” **Eğitimde Arayışlar Sempozyumu Bildiri Kitabı**, (22- 31), İstanbul: Kültür Koleji Yayınları.
- Yolcu, İbrahim (1992), “Eğitim Bütünlüğü İçerisinde Sporun Yeri ve Önemi,” **I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu Bildiri Kitapçığı**, (16-23), İzmir: M.E. Basımevi.

EKLER

EK 1. MÜDÜRLERE MÜLAKAT FORMU

A. GENEL BİLGİLER

1. Cinsiyet:
2. Yaş:
3. Mezun olduğunuz Fakülte/Bölüm:
4. Öğretmenlik Deneyimi:
5. Çalıştığınız okul türü (ilköğretim/Lise ve Dengi)

B. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLAR

6. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz? Neden?
7. Beden Eğitimi dersinin öğrencinin gelişim alanlarına etkisi var mıdır? Nasıl
  - a) Fiziksel gelişimine
  - b) Psikolojik gelişimine
  - c) Akademik gelişimine
  - d) Sosyal gelişimine
  - e) Duygusal gelişimine katkılarını kısaca açıklayınız?
8. Sizce BE dersinin haftalık programdaki saati yeterlidir? Neden?
9. Öğrencilerin BE dersine karşı ilgilerini ne düzeyde buluyorsunuz? Siz bu ilgi ve istekleri yeterince karşılayabiliyor musunuz? Neden?
10. Öğrenciler BE dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapıyor mu? Neden?
11. Sizce velilerinizin Beden Eğitimi dersine bakış açıları nasıldır?
12. Beden Eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin BE dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
13. Okul yöneticilerinin BE' ye verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz?

C. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER

14. Okulunuzda Beden Eğitimi dersinin müfredatta belirtilen hedeflerini gerçekleştirme düzeyiniz nedir? Bu konuda karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
15. BE dersinin etkili işlenmesi açısından okulunuzun olanaklarını yeterli buluyor musunuz? Sizce eksiklikler nelerdir?
16. SBS, ÖSS gibi sınavların BE dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?

Ek 1'in devamı

17. BE dersinin öğrencinin diğer derslerdeki başarısıyla ilişkisi var mıdır? Kısaca açıklar mısınız?
18. BE dersinin öğrencilerin akademik (özellikle sınav) başarılarını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz? Neden?
19. Sizce BE dersi okuldaki disiplin sorununu hangi yönde etkiliyor? Sizce BE dersi öğrencilerin davranışlarını etkiliyor mu? Bu etki ne yöndedir?

D. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GENEL GÖRÜŞLER

20. Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onaylar mısınız? Neden?
21. Sizce ülkemizden neden Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetişmektedir?
22. Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz?
23. Burada sormadığımız ancak sizin eklemek istedikleriniz varsa lütfen çekinmeden ifade eder misiniz?

ZAMANINIZ VE KATKILARINIZ İÇİN ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM!

EK 2. ÖĞRETMENLERE MÜLAKAT FORMU

A. GENEL BİLGİLER

1. Cinsiyet:
2. Yaş:
3. Mezun olduğunuz Fakülte/Bölüm:
4. Öğretmenlik Deneyimi:
5. Çalıştığınız okul türü (ilköğretim/Lise ve Dengi)

B. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLAR

6. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz? Neden?
7. Beden Eğitimi dersinin öğrencinin gelişim alanlarına etkisi var mıdır? Nasıl
  - a) Fiziksel gelişimine
  - b) Psikolojik gelişimine
  - c) Akademik gelişimine
  - d) Sosyal gelişimine
  - e) Duygusal gelişimine katkılarını kısaca açıkla mısınız?
8. Sizce BE dersinin haftalık programdaki saati yeterlidir? Neden?
9. Öğrencilerin BE dersine karşı ilgilerini ne düzeyde buluyorsunuz? Siz bu ilgi ve istekleri yeterince karşılayabiliyor musunuz? Neden?
10. Öğrenciler BE dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapıyor mu? Neden?
11. Sizce velilerinizin Beden Eğitimi dersine bakış açıları nasıldır?
12. Beden Eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin BE dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
13. Okul yöneticilerinin BE' ye verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz?

C. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER

14. Okulunuzda Beden Eğitimi dersinin müfredatta belirtilen hedeflerini gerçekleştirme düzeyiniz nedir? Bu konuda karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
15. BE dersinin etkili işlenmesi açısından okulunuzun olanaklarını yeterli buluyor musunuz? Sizce eksiklikler nelerdir?
16. SBS, ÖSS gibi sınavların BE dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?
17. BE dersinin öğrencinin diğer derslerdeki başarısıyla ilişkisi var mıdır? Kısaca açıkla mısınız?

Ek 2'nin devamı

18. BE dersinin öğrencilerin akademik (özellikle sınav) başarılarını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz? Neden?

19. Sizce BE dersi okuldaki disiplin sorununu hangi yönde etkiliyor? Sizce BE dersi öğrencilerin davranışlarını etkiliyor mu? Bu etki ne yöndedir?

D. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GENEL GÖRÜŞLER

20. Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onaylar mısınız? Neden?

21. Sizce ülkemizden neden Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetişmektedir?

22. Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz?

23. Burada sormadığımız ancak sizin eklemek istedikleriniz varsa lütfen çekinmeden ifade eder misiniz?

ZAMANINIZ VE KATKILARINIZ İÇİN ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM!

EK 3. VELİLERE MÜLAKAT FORMU

A. GENEL BİLGİLER

1. Cinsiyet:
2. Yaş:
3. Mesleğiniz:

B. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLAR

4. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle kıyaslandığında ne kadar önemli olduğunu düşünüyorsunuz? Neden?
5. Beden Eğitimi dersinin çocuğunuzun gelişim alanlarına etkisi var mıdır? Nasıl
  - a) Fiziksel gelişimine
  - b) Psikolojik gelişimine
  - c) Akademik gelişimine
  - d) Sosyal gelişimine
  - e) Duygusal gelişimine katkılarını kısaca açıklayınız?
6. Sizce BE dersinin haftalık programdaki saati yeterlidir mi? Neden?
7. Çocuğunuzun BE dersine karşı ilgisini ne düzeyde buluyorsunuz?
8. Çocuğunuz BE dersi ile diğer dersler arasında ayırım yapıyor mu? Neden?
9. Beden Eğitimi dersi dışından olan diğer branş öğretmenlerinin BE dersine yönelik tutumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
10. Okul yöneticilerinin BE' ye verdiği önemi nasıl değerlendiriyorsunuz?

C. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER

11. BE dersinin etkili işlenmesi açısından çocuğunuzun okulundaki olanakları yeterli buluyor musunuz? Sizce eksiklikler nelerdir?
12. SBS, ÖSS gibi sınavların BE dersinin etkili işlenmesine bir engel olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?
13. BE dersinin çocuğunuzun diğer derslerdeki başarısıyla ilişkisi var mıdır? Kısaca açıklayınız?
14. BE dersinin çocuğunuzun akademik (özellikle sınav) başarısını olumsuz yönde etkilediğini düşünüyor musunuz? Neden?
15. Sizce BE dersi okuldaki disiplin sorununu hangi yönde etkiliyor? Sizce BE dersi çocuğunuzun davranışlarını etkiliyor mu? Bu etki ne yöndedir?

Ek 3'ün devamı

D. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN GENEL GÖRÜŞLER

16. Siz kendi çocuğunuzun ileride sporu bir meslek olarak seçmesini onaylarımsınız?
Neden?
17. Sizce ülkemizden neden Olimpiyat ve Dünya şampiyonu sporcular diğer ülkelerle kıyasla çok az yetişmektedir?
18. Okullardaki Beden Eğitimi derslerinin başarılı sporcular yetiştirmede bir rolü olduğunu düşünüyor musunuz?
19. Burada sormadığımız ancak sizin eklemek istedikleriniz varsa lütfen çekinmeden ifade eder misiniz?

ZAMANINIZ VE KATKILARINIZ İÇİN ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM!

ÖZGEÇMİŞ

10.06.1973 yılında Trabzon'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Trabzon'un Akçaabat ilçesinde tamamladı. 1990-1994 yılları arasında KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitim ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nü tamamladı ve aynı bölümde Yüksek Lisans Eğitimine başladı.

Yabancı dili İngilizce olup, evli ve iki kız annesidir.